

DIRVA

THE FIELD

Nr. 71
Rugsėjis-Sep. 18, 1958
Cleveland, Ohio

LIETUVOS NAUJIENŲ ATRANKA

Lietuvaitė Europos čempionė

ALDONA KARECKAITĖ LAIMEJO DAILIOJO ŠOKIMO I VANDENĮ EUROPOS ČEMPIONĖS VARDĄ. — RINKIMŲ PLANAS "ISPILDYTAS". — MOKYKLŲ DAR NEREFORMUOS.

Budapešte įvykusiose dailiojo šokimo į vandenį varžybose Europos čempionės vardas moterų klasėje pripažintas lietuvaitėi Aldonai Kareckaitėi. Nors ji į rungtynes pateko kaip sovietinės grupės dalyvė, tačiau Lietuvoje jos laimėjimu pabrėžtinai džiaugiamasi. Ji nurungė rimčiausią varžovę rusę.

VISI GYVIEJI BALSAVO

Rugpjūčio 31 d. Zarasų apygardos rinkimuose (rinko agr. Petra Vasinauską į Maskvos "parlamentą"), anot rinkimų komisijos pranešimo, dalyvavo 99.99% visu turėjusių teisę balsuoti. Taigi, tik vienas iš dešimties tūkstančių neatėjo. Kiek toje apygardoje (Dūkšto, Dusetų, Ignalinos ir Zarasų rajonuose) yra balsuotojų, neskelbiama, bet turėtų būti maždaug apie 40-60 tūkstančių. Tačiau, jei tikėtis komisijos pranešimu, visuose keturiuose rajonuose būtų neatėję balsuoti tik 4 ar 6 žmonės. Greičiausia jie ta dieną mirė...

Tas nats pranešimas teigia, kad visi balsavusieji atidavė balsus už P. Vasinauską, vienintelį numatytą kandidatą. Niekas nei per anksčiau neimėtu tuščios ar sugadintos kortelės...

PRISIMINĖ PRIEŠRETOJĄ

Rugsėjo 2 d. Paleckis andavonojo garbės raštu M. Afoniną, buvusį partijos sekretorių, Maskvos "akį ir ausį" prie Sniečkaus. Afoninas jau pernai išvyko iš Vilniaus į Maskvą, į aukštąją partijos mokyklą, bet čia vis dėlto buvo prisimintas 50-tojo gimtadienio proga. Dabar Afonino vaidmenį Lietuvoje yra parėmęs tūlas B. Šarkovas.

MAŠINŲ PRAMONĖ

Mašinų pramonėj Lietuvoje dabar esą apie 15,000 darbininkų ir tarnautojų. Šiuo metu organizuojama specialioji pramonės šakoj profesinė sąjunga.

ISMOKO GAMINTI ELEKTROS MOTORUS

Šią vasarą viena Kauno įmonė (dabar vadinama "Elektra") pradėjo gaminti elektros motorus. Rugsėjo pradžioje buvo baigtas dar tik pirmas motoras, bet numatoma įmonė atitinkamai plėsti iki tokio laipsnio, kad pajėgtų pagaminti "dešimtis tūk-

bar nėra patenkinamos ir yra pribrendęs mokyklų reformos klausimas. Dabar vykstančios tuo reikalu plačios diskusijos ir esą reikia tikėtis, kad ateinančioms metams reformai bus pasirušta.

Šįmet vidurinėse mokyklose esą įvedama daug papildomų fakultatyvinių (pasirinktinių) pamokų, iš viso maždaug net iš apie 30 sričių, pav., namų ruošos, socialininkystės, daržininkystės, gyvulininkystės, žemės ūkio mechanizavimo, šiuomo, audimo, statybos, tekinimo, mašinraščių stenografijos, raštinės darbo ir t.t. Kai kurios mokyklos turėsiančios gamybos klases ir būsiančios 12-kos klasių.

MOKYKLŲ REFORMA DAR ATIDĖTA

Prasidedant mokslo metams, M. Gedvilas (švietimo ministro) pareiškė, kad mokyklos da-

Vingiai ir perspektyvos

NAUJOS KRIZĖS BELAUKIANT

KOMUNISTINEI KINIJAI YRA MAŽA PERSPEKTYVŲ LAIMĖTI VIETĄ JUNGTINĖSE TAUTOSE, TAČIAU DERYBOMS SU JAV JI YRA SUSIKURUSI SAU PALANKIĄ ATMOSFERĄ. — KUR GALI PRASIDĖTI NAUJA POLITINĖ KRIZĖ. — JAV KARINIŲ BAZIŲ PROBLEMA. — DE GAULLE LAIMĖJIMAS UŽTIKRINTAS.

Komunistinė Kinija, kurdama politinę krizę Toluosiuose Rytuose, jos laiką derino ir su prasidedančia Jungtinių Tautų plenumo sesija. Chruščiovui visą laiką nesisekė įkalbėti Vakarų, kad į viršūnių konferenciją būtų kviečiamas ir Maoce Tungas. Po pasitarimų Peipinge ta idėja buvo atmesta. Sužalavus nepaprastą JT plenumo sesiją dėl Vid. Rytų krizės, komunistams švystelėjo mintis: nauja krizė kitoje žemės rutulio vietoje atkreiptu pasaulio dėmesiu, Kinijos klausimas norom nenorom būtų iškeltas JT pilnatos sesijoje ir gal tuo būdu komunistinė Kinija išsikvotų pripažinimą bei vietą Jungtinėse Tautose.

Praeitais savaitės pabaigoje buvo daug balsų net pačiame Washingtone, jog komunistinė Kinija pagaliam reikėtų pripažinti, nes tai yra reali jėga; jos klausimas, nors ir neįtrauktas į JT sesijos darbotvarkę, būsimi patį aktualiausia sesijos problema.

Pirmąją sesijos dieną Jungtinės Tautos rinkosi pirmininką. Arabų bloko pasiūlytas ir komunistinių kraštų remiamas Sudano užs. reik. min. Mahgoub pralaimėjo: pirmininku buvo išrinktas "žmogus be valstybės" — Libano užs. reik. J. Malik, kurio vyriausybė už kelių dienų baigia savo kadenciją.

Iš komunistinio bloko pralaimėjimo stebėtojai daro išvadas, jog ir komunistinės Kinijos pripažinimo klausimas nepaaisias. Ir jei ligšiol komunistinė Kinija

dėlto galėdavusi kaltinti Vakarų valstybes su JAV priešakyje, tai šį kartą kalta esanti ji pati, sukurdamą naują krizės židinį.

Derybos Varšuvoje tarp JAV ir komunistinės Kinijos ambasadorių prasidėjo. Po pirmojo tris valandas trukusio pasikalbėjimo, ambasadoriai nutarė derybas kelioms dienoms atidėti, kad galėtų painformuoti savo vyriausybes ir gauti instrukcijų. Pasikalbėjimo turinys slepiamas.

Formozos sąsaiuryje nacionalistų tebevaldomų salų anšaudyma pradėjo komunistai. Derybų idėja taip pat kilo iš Peipingo — no to, kai buvo užliarmuotos JAV įgulos Toluosiuose Rytuose ir visame pasaulyje kilo globalinio karo baimė. Ta baimė daugeliui itikino, jog dėl keleto salų nėra verta pradėti didelio karo, ir jas reikėtų perleisti komunistams.

ŠVEDIJA PRADEDA ATOMINĮ AMŽIŲ

Pasiekusi aukštą industrializacijos laipsnį Švedija neturi nė akmenų anglį, nė naftos, o ir vandens jėgos rezervai jau beveik išnaudoti. Todėl nenuostabu, kad ji jau praeito karo metu pradėjo koncentruotis į atominius tyrimėjimus — ne dėl karinių interesų, kaip kiti kraštai, o gyvenimo sąlygų gerėjimui. Nes, jeigu jai nepasiseks netolimoje ateityje importuojamo kuro pajėgti atominė energija — auk-

Derybos tokioje atmosferoje, be abejo, duoda kai kurių pirmųjų komunistams.

Hamarskjoldo misija Vid. Rytuose, kaip privačiuose diplomatu pasikalbėjimuose išsireiškia, visiškai nepasisekė. Kaire Nasseris atsisakė duoti bet kurių garantijų dėl Libano ir Jordano. Jis buvo priešingas ir JT policijos idėjai. Taip pat nepasisekė nieko laimėti ir Amman. Pats Nasseris šiuo metu gal ir nenori atvirai skatinti revoliucijos Jordane, tačiau jo agentai tęsia subversyvinę veiklą. Kairo radijo tonas nesikeičia.

1947 m. kilo Graikijos krizė. JAV ją likvidavo, 1948 m. Berlyno blokada. JAV įveikė. Toliau — Korėja, Indokinija, Vid. Rytai, dabar — Quemoy. Ir tuos gaisro židinius gesino JAV.

Quemoy nėra paskutinioji krizė. Komunistai suras naują vietą, kai bus susitarta dėl Quemoy. Naujoji krizė greičiausiai gali kilti Vid. Rytuose. O gal ir Pietryčių Azijoje, arba kur kitur.

JAV bazės Maroke bus evakuotos daug greičiau, negu JAV buvo planavusi. Jau ir Saudi Arabijos nebegalima laikyti tikru Vakarų sąjungininku. Jautrus punktą yra ir Libija. Abiejose vietose Nasserio agentai veikia, laimėdami vis daugiau šalininkų. Islandijos ginčas su britais grasi ir JAV bazėms. Japonija nori keisti sutartis su JAV, ir tos sutartys suvaržys, o ne išplės JAV teises.

De Gaulle pasiūlytas konstitucijos projektas Prancūzijoje bus priimtas rugsėjo 28 d. "US&WR" korespondentas rašo: "Labai abejotina, ar vienas iš šimto prancūzų yra perskaitęs 7,000 žodžių tekstą išties. O dar labiau abejotina, ar visi skaičiuosieji išsuprato, tačiau jie balsuos už priėmimą. Jie nori nabadinti ka nors naujo. Jie tiki, kad ji busianti geresnė už senąją. O svarbiausia: jos atmetimas reikštų De Gaulle atmetimą ir sugrįžimą į ta pačią būklę, iš kurios nerasta išeities gegužės mėnesį".

tas švedų gyvenimo standartas turės kristi.

Uranio išteklių keliems tūkstantams metų

Švedija turi užtektinai visko, kas reikalinga atominėi energijai gaminti. Krašto gilumos kalnuose randama uranio rūda nors ir nėra tokios aukštos kokybės, kaip Kanadoje ir JAV-se, tačiau vis dėlto verta perdirbimo. Ir jos išteklių yra tiki dideli, kad vidutaus pareikalavimą gali padengti keliems tūkstantams metų. Praeitais metais Kvarntorpo kasyklos pagamino 10 tonų gryno uranio, o naujasis fabrikas Bilinge galės per metus duoti 120 tonų.

Žmonių rezervai yra svarbesni už pačią rūdą, ir Švedija nejučia pirmųjų atomo specialistų stokos. Jau pačioje tyrimų pradžioje, Hitlerio dėka, Švedija gavo reikšmingų pastiprinimų iš užsienio, pvz. prof. Lise Meitner iš berlyniško Max-Planck instituto, vėliau Nils Bohr iš Kopenhagos ir Nobelio premijos laureatą prof. George Hevesy. Šiandien jie su kitais Upsalos ir Stockholmo universitetų profesorais bei bendradarbiais sudaro grupę, kuri pirmąją visame pasaulyje, šalia prominentų, švedų "atominės energijos bendrovę" dirba dar apie 200 mokslininkų ir 400 specialistų techniku.

Korp. Neo Lituania stovyklos uždarymo posėdžio prezidiumas. Iš kairės: D. Siliūnas — stovyklos vadovo pavad., Dr. B. Nemickas — stovyklos vadovas, P. Ališauskas centro valdybos pirmininkas ir Maurukaitė — arbitras elegantiarum. Prie vėliavos stovi: J. Tysliava, P. Vėbra ir R. Nemickas. Nuotrauka K. Gaidžiūno.

Pagal garsų gen. Montecuccoli

posakį, karas reikalauja trijų dalykų: pinigų, pinigų ir dar kartą pinigų. Lygiai tas pat ir su atominiais tyrimėjimais. Ir Švedija jų šiam reikalui negaili.

"Atominės energijos bendrovė", kurios keturi septintadaliai akcijų yra vyriausybės rankose, šiais metais iš valstybinio izdo gavo 130 mil. švedų kronų paramos. Šion sumon neįskaitoma tai, ką tam reikalui yra davę universitetai, karinių tyrimų institutas ir privačios mokslinės laboratorijos.

Kiek švedai per penkiolika metų yra atominiais tyrimėjimams išleidę, pasakyti negalima, tačiau tikra, jog tos sumos prašoka du bilijonus švedų kronų, kas septyni milijonų tautai yra gana didelė suma.

Adomas ir Ijeva

Taip vadinamas atominės pasaulio švedai be jokių šnipų pagalbos jau seniai išsprendė, ir nuo 1954 m. viename Stockholmo priemiestyje veikia bandomasis reaktorius — pastatytas savomis jėgomis iš savo išteklių. Bandyimų išdavoje. Studsvike, apie 100 km. į pietus nuo Stockholmo, baigiamas ir antrasis, tikrasis reaktorius 30,000 kw galingumo.

Tikrai didelio masto atominės statyba pradėta Farstoje — kitate Stockholmo priemiestyje, kur jau baigtos sprogdyti uolos požeminėms patalpoms. Ten reaktorius bus patalpintas po kalnu ir tieks ne tik atominė energija, bet ir karštą vandenį 12,000 butų apšildyti. Šis, vadinamasis "Reaktorius 3", pirmasis tos rūšies įrengimas visame pasaulyje, pradėjus veikti 1960 metais.

Tuo pat metu prie Vaesteras, vidurinės Švedijos pramonės centro, statoma atominė jėgainė "Adomas", kurios galinumas sieksias 100,000 kw. Ji taip pat pradėsianti veikti 1960 metais ir būsimi prototipu "Jieva" ir eilei kitų nanašų jėgainių įvairiose Švedijos dalyse. Kain skaičiuojama. 1960 m. švedija jau eausianti 200,000 atominės energijos ir karšto vandens 12,000 butų apšildyti.

Tik žingsnis į atominius ginklus

Uranio lazdelės, naudojamos reaktoriuose, po tam tikro naudojimo laiko iš dalies pasikeičia į plutonį. Pastarąjį iš uranio galima išgauti greitesniu metodu ir didesniais kiekiais, ir tas procesas Švedijoje nėra nežinomas. Jau dabar turima tam tikri rezervai plutonio, ir jie padidės, pradėjus veikti didiesiems reaktoriams.

Plutonis, kaip žinoma, yra aktyvusis "paprastosios" atominės bombos elementas. "Plutonio bombos konstrukcija ir gamyba yra grynai techninis klausimas, kurį galima išspręsti be didesnių pastangų", neseniai pasakė vienas švedų specialistas. Švedija turi ir atitinkamą įstaigą tam uždaviniui: karinių tyrimų instituto atominį skyrių. Švedijos kariuomenės vyr. štabo v-kas

UŽRAŠAI IŠ BENDRUOMENĖS SEIMO

Pamaldos

Pamaldų Bendruomenės seimo metu netrūko. Net buvo prisimintas anekdotas apie elgetą kryžkelėje: "Nors tu persiplėšk! Ten atlaidai, ir ten atlaidai!"

Bet svarbiausios pamaldos buvo seimui jau pasibaigus, sekmdienį, New Yorko katedroje. Pamaldas laikė vyskupas Podolskis, o prelatas J. Balkūnas pamokslė kalbėjo apie šv. Kazimierą, kaip apie Lietuvos šventąjį, viename savo pranešime pareiškė: "Kaip jau dabar galima spręsti, atominis ginklas, po truputį kasmet didinant krašto apsaugos biudžetą, galime turėti jau 1960 metais".

Taigi, tik vienas žingsnis, ir švedija pradės gamintis atominis ginklus.

Politikai priešinasi

Tačiau to žingsnio švedai dar nedaro. Kraštą valdančios socialdemokratų partijos dauguma, lygiai kaip ir opozicija, puikiai supranta, kad švedijai — krašto gynimo atveju — reikės atominų ginklų. Tačiau yra maža, bet labai aktyvi grupė, kuri atominų ginklų gamybą siekia sukiudyti. Po birželio rinkimų krašte susidarius labai jautriai politinei situacijai, nei socialdemokrat, nei opozicija šio klausimo dar nedrįso įtraukti darbų tvarkon.

Tačiau Šveicarijos vyriausybės nusistatymas ši reikalą pagyvino ir Švedijoje. Ir turint galvoje, kad 72-metis užs. reik. min. Undénas, smarkusis opozicionierių vadas, netrukus išeina pensijon, galima pasakyti, jog tas atidėliojimas nebus labai ilgas.

DAR ISIJUNGĖ

Į vykdytą \$20,000 vajų mes esame gavę dar vieną \$25,000 auką, kurią čia pranešame. Auką atsiuntė

K. Obolėnas, N. York \$25,000 širdingai dėkojame. Su šia auka vajui iš viso atsiūsta \$25,751.30.

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

• Pabaltiečių dailininkų grupė "Six Directions" rugsėjo paskutinę savaitę rengia dailės parodą Canberroje. Iš lietuvių parodoje dalyvaus Jurgis Mikševičius ir Henrikas Šalkauskas.

Ta pati grupė lapkričio mėnesį rengia didelę parodą Sydnėjuje, o 1959 m. Europoje.

• Ramona Rataitė sėkmingai reikišias baletu srityje, pasirodyma Sydnėjaus ir Melbourne televizijoje ir Musical Comedy "Demiantis" sūstate, kur ji atlieka solo partijas. Sydnėjaus ir Melbourne laikraščiai jaunai šokėjai pranašauja gražią ateitį.

Lietuvos patroną, ir ta proga išdėstė gausiems maldininkams, šiuo atveju nebe vien lietuviams, visą Lietuvos problemą.

Po pamaldų vysk. Podolskis prie katedros durų buvo nufotografuotas drauge su pačiu kardinolu Spelmanu bei palydovais, ir ta fotografija su plačiu prel. Balkūno pamokslu atpasakojimu ir Bendruomenės seimo paminėjimu pateko net į šiaip jau mūsų reikalais šykštaus New York Times pirmadienio (Labor Day) religinį puslapį.

Taigi, šalia Dievo ir šv. Kazimiero garbės, šios pamaldos ir propagandinės naudos bus davusios žymiai daugiau, negu visi kiti seiminiai parengimai drauge sudėjus.

Prezidiumas

Kadangi neseniai Bostone įvykusiam Kongrese prezidiumo klausimas sukėlė net po to kelias savaites aidėjusio triukšmo, tai yra pagrindo ir čia sustoti ties prezidiumo sudarymo procedūra, jokio triukšmo nesukelusia.

Seimą atidarė rengimo komiteto pirmininkas prel. Balkūnas, bet tos vietos ilgai neužėmė: tuojau vadovavimą perdavė amžinui vyriausiam atstovui J. Bačiūnui.

Šio uždavinys buvo, kaip sakoma, seimą suorganizuoti. Bet buvo matyti, kad jis turi rankoj organizacinio komiteto pirmininko jam duotą raštelį, iš kurio jis skaitė į prezidiumą siūlomus asmenis. Pirmininku buvo pasiūlytas V. Sidzikauskas, vicepirmininkais — Amerikos (J. V.) ir Kanados bendruomenių pirmininkai: S. Barzdukas ir V. Meilus.

Pakilus daugumai rankų už, ir beskelbiant prezidiumą taip išrinkta, iš kanadiškių tarpo (A. Šapoka) pasigirdo reikalavimas, kad būtų suskaityti ir susilaikysieji (prieš niekas nebalsovo). Pasirodė, kad keleto būta nebalavusių už... Laikiniai pirmininkaujančiojo veide buvo aiškiai matyti klausukas: ką tai reiškia?

Tiesą sakant, kitiems irgi buvo klausukas: ką reiškia V. Sidzikausko iškilimas į PLB pirmojo seimo pirmininkus?

Didžiųjų bendruomenių pirmininkų pakvietimas būti vicepirmininkais buvo savaime suprantamas. Bet, jeigu pirmininkas ne vienas iš jų, tai buvo galima laukti, kad jį simboliskai reikšmingą postą bus pasiūlytas ir renkamas koks dar ypatingiau bendruomenės organizacijos kūrime pasižymėjęs asmuo.

Reiktų dar pagalvoti, kas tai turėtų būti. Gal prel. Balkūnas, kūręs anksčiau už Barzduką stovėjo ALB organizavimo priešakv, o dabar organizavo šį seimą? Gal prel. Krupavičius, kuriam pirmininkaujant Vlike buvo pagimdyta bendruomenės organizavimo idėja? Gal dar kas nors, (Perkelta į 3 psl.)

Santariečių suvažiavimo, įvykusio Tabor Farmoje, dalyviai ir svečiai.

Nuotr. Dirvos

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor: Balys Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio. Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1916. Single copy — 10 cents.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), A. Musteikis (Detroit), R. Mieželis (Chicago), J. P. Palukaitis (Cleveland), J. Papienas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Du kart savaitinis, leidžiamas VILNIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D. jos (Inkorp. na pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išeina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio. Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Isteigtas 1916 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

ATNAUJINTI NAMAI ATVĖRĖ DURIS

Tautos šventė Bostone

ST. S.

(1) Neseniai Dirvoje rašiau apie namus, kurie jaunina savo veidą. Dabar tie atnaujinti namai jau atvėrė duris — rugsėjo 13 d. ALT S-gos Bostono skyrius ir gausūs svečiai juose minėjo Tautos šventę, paprastai švenčiamą rugsėjo 8 d., kurią prieš penkis šimtus su viršum metų karaliaus vainiku turėjo būti vaikuotas Vytautas Didysis.

Atnaujinti namai, faktiškai tik apatinė salė, daro nepaprastai miela, savą ir jaukią įspūdį. Šiandien jau labai sunku pasakyti, kurių namų salė yra gražesnė — apatinė ar viršutinė. Apačioje, specialiai įrengtoji nišoj, pastatyta ir skoningai apšviesta didžiulė skulpt. Kašubos darbo Vytauto Didžiojo statula ir puikiai įrengti dideli Dr. J. Basa navičiaus, Kan. J. Tumo-Vaižganto (dail. Vikt. Andriūšo darbo) ir Ant. Olio portretai, greta Jurgio Washingtono paveikslas ir skyriaus garbės pirm. Jono Kasmausko biusto yra neabejotinai vertingas vidaus architektūros kūriny, sukelias rimtį ir malonią nuotaiką. Artimiausioje ateity, gal jau už kelių savaičių, toj pačioj salėj, kai bus minima Didžiojo Varpininko 100 metų gimimo sukaktis, bus atidengtas ir Dr. Vinco Kudirkos portretas.

Tačiau ir aukštesnė salė, kur iki šiol pirmavo savo dekoratyviniu grožiu, dail. Vikt. Andriūšo sukurta, apatinei nepasiduo da. Priešais skulpt. Kašubos darbo Karaliaus Mindaugo biustą dabar yra įkurdintas pirmoji ir ketvirtoji Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos skulptūrinis biustas, skulpt. Antinio darbo. Biustas meniniu požiūriu yra tikrai vertingas ir gyvai primena prezidento Smetonos dvasingą veidą. Nors viršutinė salė dar neblogai atrodo, bet ALT S-gos Bostono skyrius rengias ir ją atnaujinti. Gal dėlto, kad grožio požiūriu būtų išlaikyti pusiausvyrą tarp viršaus ir apačios.

Tautos šventę rugsėjo 13 d. ALT S-gos Bostono skyriaus valdyba, pirmininkaujama Just. Vaičiūčio, buvo užsimojusi šventi įmanomu didingumu ir iškilmingumu. Tiesa, panašioj nuotaikoj ta šventė ir buvo atšvęsta. Tačiau patiems tos šventės rengėjams nuotaika buvo gerokai ir nepelnytai apskaitinta. Pradžioje žadėta, į šventę neatvyko gen. konsulas J. Budrys iš New Yorko, p. V. Olienė iš Chicago ir p. Julius Smetona iš Clevelando. Mums suprantami V. Olienės skausmai, bet kiti vargu galėtų pasiteisinti.

Gal kai kam atrodo, kad ALT S-gos Bostono sk. pastangos — tai tik kurčios provincijos darbai, neverti asmeninio kontakto, bet Bostone šitokia pažiūra vadinama visuotiniu mūsų dvasiniu nuomūniu. Šventės rengėjus, patekusius į tokia paimiava, neabejotinai vėlėjo ALT S-gos pirm. inž. Eug. Bartkus, kuris, karta pasižadėjęs šventėje dalyvauti savo pažado neatšaukė ir į Bostoną atvyko. Skraiojančiam pirmininkui už tai padėkai ir pagarbą.

Tautos šventė, kuriai visu atsidėjimu buvo rengtasi, nežūrint

minėtų nesekmų, Bostone, kaip jau tarta, praėjo pakilioj nuotaikoj ir yra laikytina gerai pasisekusia. Skautai ir skautės su jėgais turėjo būti vaikuotas atsiųstojo šalia dar uždengtos Vytauto D. statulos. Solistė p. Adomavičienė, akompanuojama V. Adomavičiaus, pagiedojė Amerikos ir Lietuvos himnus. Sv. Petro parapijos klebono prel. Pr. Virmausko atstovas kun. J. Klimas paskaitė turiningą invokaciją. Tada savo žodį tarė veiklusis ALT S-gos Bostono skyriaus pirm. Just. Vaičiūtis. Gerai paruoštoj kalboj jis aptarė šventės prasmę ir prisiminė Vytautą Didįjį, kaip lietuviškosios valstybės ir tautinės minties kūrėją. Savo kalbą baigęs, pirmininkas šventės iškilmėms vadovauti pavieitė Stasį Santvarą.

Pradėdamas savo pareigas, St. Santvaras pasidžiaugė naujai įrengta sale, ta proga pasveikino ALT S-gos Bostono skyrių, tokiu nepalaužiamu ryžtu savo namus puošiantį. Pakviestas kalbėti Lietuvos Respublikos garbės konsulas Bostone adv. A. O. Shallna savo sklandžiai pasakytąjį kalbą apibūdino velionį Ant. Člį, kaip žmogų, teisininką, politiką ir visuomenės veikėją, kaip taurų lietuvių patriotą ir JAV pilietį. Gausiai susirinkę Bostono lietuviai kons. Shallną pasitikio ir alydėjo šiltais plojimais, nesgėdavo lietuviška dvasia ir jis yra labai artimas a. a. Antanui Oliui.

ALT S-gos pirm. inž. Eug. Bartkus savo žodžiu palietė Vytautą Didįjį, Dr. J. Basanavičių, kan. J. Tumo-Vaižgantą ir Ant. Smetoną, kurių atvaizdai taip pat yra įkurdinami Bostono skyriaus namuose. Savo kalbą jis aigė viltinga mintim, kad, nors nei nežiūm, gal jau visai nerukus suskambės Laisvės Varo garsai ten, kur dabar siautėja prievarta ir nelaisvė.

Po inž. Eug. Bartkaus kalbos buvo skaitomi sveikinimai raštu, kuriuos ALT S-gos Bostono skyriaus valdybai atsiuntė gen. kons. J. Budrys, Sofija Smetoienė ir Julius Smetona, V. Olienė ir J. J. Bačiūnas. Ta pačia proga, paskaičius jo laiška, buvo prisimintas ir pagerbtas Lietuvos Respublikos Diplomatinijos šefas min. Stasys Lozoraitis, š. n. rugsėjo 5 d. Romoje atšventęs savo amžiaus 60 m. sukaktį. Vytauto Didžiojo statulos ir vortetų atidengimo iškilmės pradėtos skaitymu akto, kuris aip skambėjo: "Puoselėdamas autinę mintį ir rūpinamasis jos šlaikymu lietuvių tremtinių bei emigrantų širdyse, sielodamasis lietuvių tautinės kultūros ugdyti ir reprezentacijai, stengdamasis sukurti židinį, kuriame kiekvienam lietuviui būtų jauki ir miela — Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus, dalyvaujant šv. Petro parapijos klebono prel. Pr. Virmausko atstovui kun. J. Klimui, Lietuvos Respublikos garbės konsului Bostone adv. Antanui O. Shallnai, ALT S-gos pirmininkui inž. Eug. Bartkui, ALT S-gos Bostono skyriaus garbės pirmininkui Jonui Kasmauskui skyriaus valdybai — Just. Vaičiūčiui, Ant. Matjoškaiti, inž. J.

Kas ir kur?

• Eugenijus Bartkus, ALT S-gos pirmininkas, rugsėjo 19 d., 7:30 val., Cicero, buv. Seferio svetainėje, padarys svarbų pranešimą politiniams klausimais. Ta proga įvyks ALT S-gos Cicero skyriaus visuotinis susirinkimas. Narių dalyvavimas būtinas, svečiai — narių rekomenduojami.

• Bronys Raila, keliaudamas iš Los Angeles į Tabor Farmą, kelias dienas praleido Chicagoje ir čia tarėsi visuomeniniams reikalais su organizacijų vadovybių žmonėmis.

• Dr. Kazys Gudėnas, dirbęs vienoje Philadelphiaus draudimo staigoje, tarnybos reikalais lankėsi Chicagoje.

• Chicago tautiniuose sluoksniuose jaučiamas didelis pasitenkinimas sėkmingai baigtu Vilniaus vajumi ir ypatingai "nežiūm" mėmėjo stambiu \$5000 inaušu, 20% padidinusiu surinkti numatytą sumą.

• Prof. Jonas Puzinas šiomis dienomis iš Philadelphiaus išvyksta į Bostoną naujojo Lietuvių Enciklopedijos tomo tvarkyti.

• Dr. Kazys Žemeckas, dėstęs ekonomiką viename Minnesotos universitete, vasarą praleido Chicagoje, tobulindamasis ekonominės matematikos srityje. Be to, studijų reikalais lankėsi Washingtono ir New Yorko.

• Antanas Vaitkus, N. Lietuvoje buvęs Valst. Taupomųjų Kasų Valdytojas, o Chicagoje dirbęs Lincoln banko revizijos skyriaus, sveikatai sušlubavus, patalvintas vienoje Chicago sanatorijoje.

• Kun. Borevičius S.J., kurį laiką klebonavęs Montrealyje (Ka-

dačiui, K. Adomavičiui, Ant. Vilėniskui ir R. Jasiūniui, tūkstantis dešimt penkis dešimt aštuntųjų metų rugsėjo 13 d. švenčiant Tautos šventę, savo namuose Nr. 484 Ketvirtos gatvės, Pietų Bostone, giliai rimtini ir didžiuliu susitelkimu įkurdina ir iškilmingai atidengia skulptoriaus Kašubos darbo Vytauto Didžiojo statulą, skulptoriaus Antinio sukurta Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos liustą, Dr. Jono Basanavičiaus, kan. Juozo Tumo-Vaižganto ir adv. Antano Olio portretus. Tegū didžiųjų Lietuvos valstybės vyrų, tautinės kultūros kūrėjų ir patriotų prisiminimas stiprina ir gaivina kiekvieną lietuvių, gyvenantį svetingoje JAV ir peržengiantį šių namų slenkstį. Ši akta pasirašo visi Tautos šventės dalyviai, jau šiame akte paminėta rugsėjo 13 d., 1958 m." (Bus daigiau)

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Tel. ofiso EVerglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.
VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad.
antrad., ketvird., penktad.
Tik susitarus trečiadieniais.

Telefonas: Ofiso REpublic 7-5020
Namų WALbrook 5-3763

J. Ramunis, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2557 W. 69th Street
(Iėjimas iš Rockwell St.)
VAL.: kasdien 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Šeštadieniais: 2-4 p. p. ir 5-7 p. p.

nadoje), vėl grįžta į Chicagoją.

• Dr. Steponas Stankus su žmona dvių savaičių atostogas praleido Daytona Beach kurorte, Floridoje.

• Lituanus žurnalui remti vajus vyksta visoje Amerikoje per rugsėjo mėnesį. Studentija leidžia anglų kalba informacinį kultūrinį žurnalą LITUANUS, kad supažindintų kitataučius su lietuvių kultūra ir gyvenimu. Visas studentijos darbas atliekamas be jokio atlyginimo, bet spausdinimo, administracinės ir siuntinės jimo išlaidos yra per didelės vieniems studentams pakelti. Žurnalas turi didelį pasisekimą kitataučių tarpe ir jo tiražas siekia virš 5000.

Aukais ir prenumeratas siųsti: LITUANUS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

TORONTO

Po ilgesnių vasaros atostogų, LTS Toronto skyriaus valdyba, rugsėjo 12 d. susirinko posėdžiui. Buvo aptarta nemaža per ilgesnį laiką susitelkusių įvairių klausimų. Esant svarbių ir neatidėliojamų reikalų, valdyba rado būtiną kvieisti spalio 5 d. 4 val. p. p. Lietuvių Namuose visumos narių susirinkimą.

DETROIT

Inž. Jonas Gaižutis, ALTS skyriaus pirmininkas, kalbėjo per ALBR Klubą radiją Lituanus žurnalo reikalui. Kalbėtojas pabrėžė, kad Lietuvių Studentų Sąjunga, leisdamas žurnalą Lituanus, informuoja kitataučius Lietuvos problemos srityje. Šio žurnalo rimtumas ir turinio svarumas randa daug palankių atsiliepimų ir draugų Lietuvai. Kiekvieno susipratęs lietuvių pareiga yra remti šį kilnų jaunimo darbą.

A. Iljasevičius, vienintelis detroitietis, lankęs ir išklauses lituanistinius kursus Fordham universitete, grįžo namo ir tęsia studijas Wayne.

Jonas Černius ir Kazys Veikutis parėmė žurnalą Lituanus. Ponas J. Černius paaukojo 15 dol., o p. K. Veikutis — 10 dol.

Vietos Lietuvių Bendruomenės apylinkės išvykoje rugsėjo 20 d.,

šeštadienį, dalį programos išpildys "Šilainė". Be to, bus šokiai ir veiks turtingas bufetas.

Dalė Bulgarskaitė išvyko ginti studijų Fordham universitetą, kur taip pat ir instruktoriaus. Vietoje Dalė aktyviai reikėsi visuomeninėje ir kultūrinėje veikloje, vadovavo Akademikų Skaučių draugovei ir buvo studentų valdybos narė.

Akademikų Skaučių Draugovės naują valdybą sudaro: D. Memėnaitė, A. Rastenytė ir D. Šeputaitė. Korp! Vytis yra šio sąstato valdyba: pirmininkas — J. Gerulaitis, sekretorius — V. Petrauskas ir išdininkas V. Mek-jk

Išvažiavo paraudonavęs, o grįžta visai raudonas su troika

Kokių naičių turto liūčių esama Amerikoje, ryškiai pavyzdžiui yra multimilijonierius Cyrus Eatonas iš Clevelando.

Jis yra didžiausias koezistencijos šalininkas su Sovietų Rusija ir Raudonąja Kinija. Savotiškai draugyste su raudonaisiais, siekdamas laisvos prekybos su paminėtais kraštais, jis darosi savo šalies išdaviku.

Štai jis, parvažiudamas iš Maskvos, sustojęs Paryžiuje, spaudos atstovams tarp kitko pasakė:

"Rusai kalba daug laisviau, negu žmonės Amerikoje. Tai esame mes, kurie sukūrėme policinės valstybės paveikslą. Chruščiovas nenori išleisti astrono-

miškų sumų ginklavimuisi. Jis nori taikos".

Žodžiu, Eatonas grįžta įsitikinęs Chruščiovo taikingais norais. Jis nebijąs, jeigu grįžęs Amerikon jis bus tardomas.

Visame pasaulinėje su spaudos atstovais jis ypatingai puolė valtybės sekretorių John Foster Dulles.

Pasenusio ir suvalkėjusio kapitalisto Eatono asmenyje Rusijos raudonasis diktatorius Kruščovas įsigijo geriausį garsiakalbį Amerikoje. Maskva tokiu būdu sutapys milijonines sumas išleidžiaus propagandai.

Greit galėsime pamatyti Eatonus važiuojančius rusiška troika, kurią jiems padovanojo Chruščiovas. E. K.

IŠ LAIŠKŲ REDAKCIJAI

DĖL GARBĖS ZENKLO

"Dirvos" IX. 8 numeryje, Chicago kronikoje, tarp kitko buvo pareikšta:

...kada Darius su Girėnu ruošėsi skristi į Lietuvą, Dr. Biežis buvo Amerikos Lietuvių Kareivių Susivienijimo pirmininkas ir labai parėmė Dariaus ir Girėno žygį. Todėl dabar Amerikos Lietuvių Legiono vadas kpt. P. Jurgėla, įvertindamas Dr. Biežio pastangas, suteikė jam tokią retą garbę... — Vyčio Kryžių su Amerikos simboliu.

Šie duomenys yra netikslūs. Pirmiausia, Dariaus ir Girėno skridimo išvakarėse vienintelė lietuvių karo veteranų organizacija JAV-se buvo Amerikos Lietuvių Legionas (The Lithuanian Legion of America, Inc.), įsteigtas 1933 Vytauto Didžiojo m. vasario 16 dieną. Darius ir Girėnas buvo šio legiono 1-ojo gen. T. Kosciuškos posto nariai. "Lituanikai" nugalėjus Atlantą ir tragiškai žuvus, minėtas postas (pirmoji iš viso pasaulio lietuvių organizacijų) pasivadino Dariau ir Girėno vardu, o Amerikos Lietuvių Legionas šiuos didvyrius išrinko savo garbės nariais.

Amerikos Lietuvių Kareivių Susivienijimas veikė 1919-1925 metais, skelbė Lietuvos Nepriklausomybės idėją, organizavo savanorius ir rūpinosi jų pasiuntimu į Lietuvą. Nemažas jų būrys 1920 m. įvairių organizacijų aukomis ir daugiausia savo pinigais išvyko Lietuvon, įstojo kariuomenėn ir dalyvavo kovose prieš lenkus. Vienas iš tokių patriotų ir pasiryžusių buvo Steponas Darius, kurs pats vienas buvo surinkęs 60 savanorių. Pažymėtina, jog mylimai Tėvynei Lietuvai kovoti dėl savo laisvės ir ją ginti padėjo gausios būrys Amerikos lietuvių, kurie tarnavo JAV kariuomenėje, dalyvavo I-me didžiajame kare, buvo išvargę ir, paleisti iš karo tarnybos, neturtingi. Be to, anuomet buvo labai sunku gauti vietos laive. Tai buvo skausmas Amerikos lietuvių idealizmo pasireiškimas, kurs mūsų dabarties jaunimui šviečia kilniausiu pavyzdžiu. Tačiau apie tai rašyta mano knygoje "Sparnuoti Lietuviai Darius ir Girėnas".

JAV kariuomenės gydytojas Steponas Biežis, grįžęs iš Prancūzijos karo laukų ir taip pat išvargęs, tuojau įstojo į Am. Liet. Kareivių Sus-mą, buvo išrinktas jo pirmininku ir vadovavo aukščiau minėtiems darbams. Įvertindamas šiuos nuopelnus Lietuvai ir jos kariuomenei, Amerikos Lietuvių Legiono Štabas nutarė Dr. Bieži apdovanoti savo garbės ženklu. Man buvo tikra garbė šį nutarimą įvykdyti.

Petras Jurela,
Amerikos Lietuvių Legiono vadas

REIKEJO PRANEŠTI

Man pasakoja, kad Clevelande lankėsi rašytojas Bernardas Brazdžionis, dabartinis Lietuvių Dienų redaktorius. Turėjau pora reikalų, kuriuos, jei būčiau žinojęs, galėjau atlikti. Redakcija negerai padarė, kad apie atvykimą į Clevelandą nieko nepranešė.

V. S., Cleveland

Red. prierašas. Ir mes la'ai argaillestaujam, kad B. Brazdžionis, lankydamasis Clevelande asmeniškai į Dirvą neužsuko, nei telefonu nepaskambino. Pagaliau, ir pati redakcija, berods apie B. Brazdžionio būvimą Clevelande sužinojo tik tada, kai jis iš Clevelando jau buvo išvažiavęs. Manytume, kad teisingiausia būtų pačiam B. Brazdžionui parašyti ir paklausti, kodėl jis tokios viešumos venė.

Tik Dirvą skaitydamas sužinosi, kaip gyvena viso pasaulio lietuviai.

MONCRIEF Visų metų ORO VĖDINIMAS
ŠALDO vasarą — ŠILDO žiemą
Atsilaikvirk savo kaimynistės Moncrief pardavėją
THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

AR VIRIMAS JUS ŠOKDINA?

Pabandykite "pasilsėti" virdama. Išigykite modernų Degintuvą-su-protu Matchless Gaso Plytą. Jūs tikėtai užstatot reikalingą šilumos laipsnį — ir gausit tuoj pat. Greitas įjungimas, ir išjungimas kiekvienam degintuve padaro pietų gaminimą daug lengvesnį. Nereikia laukti įšilimo. Jokio laukimo atšalant. Gasas jums duoda puikų karščio kontroliavimą ir visą plytą su naujais įrengimais. Gaukite juos visus su Matchless Gaso Plyta.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Viduržemio jūros pakraščiais (2)

Beiruto uostas - Libane

ALGIRDAS J. GREIMAS

Rugpjūčio 11 d.

Pagaliau įplaukiamie į Beirutą. Naujiena akiai: po monotoniškų smėlėtų Egipto krantų, čia mūsų bendrakeleiviai deda į savo aparatus spalvotus filmus, — miestas skendi žalumynuose ir apsuptas pilkųjų kalnų.

Libaniečiai mėgsta, kad jų kraštą vadintų Oriento Šveicarija, bet tas kraštas greičiau primena Pietų Italijos pakrantę, geriausiu atveju Italijos Rivierą, o ne Šveicariją. Permaža čia drąsiai žalių tonų.

Iš to miesto atrodė ramus. Kapitonas tačiau nepataria išlipti, o turizmo agentūros pataria... Libano policija — nei šiaip, nei taip: neutrali. Laivas čia sustoja tik tris valandas. Tai man, Beirutą jau pažįstančiam, nėra ko vargintis vien tik tam, kad paskui kam galėčiau pasigirti: buvau maistaujančiame Beirute.

Vokiečiai, žinoma, turi pamatyti viską. Bet sugrįžę patvirtina mano spėjimus. Viskas, ką jie matė, tai daug uždarytų krautuvų ir gausios elgetų ir gatvių pardavėjų, kurie paprastai apstoja iš laivų išlipusius keleivius. Vienas, tiesa, didžiavosi matęs kažką panašų į barikadą, tik, deja, niekas iš užu jos nešaudo.

O uostas pilnas amerikiečių laivų. Jų locų laiveliai nardo pro šalį. Jūrininkai mosuoja rankomis, mano kaimynai jiems atsako, duodami europietiškos palaiminimą: gerai, kad čia esat. Mūsų laivas — pusiau prekinis — kraunasi didžiules diplomatines dėžes: konsulai ir konsulenės dėl visa ko siūnčia į saugesnes vietas savo baldus...

Kai jūs ten, turbūt, jaudinatės dėl įvykių Beirute, čia jokių sensacijų nėra. Į laivą įlipa libanietis, vienintelis visame laive. Jis išsirušęs išties mėnesiui poilsio į Istanbulą. Paklaustas, ar nepasikvies jo tautiečiai egiptiečių, kai prezidentas Chamounas ir amerikiečių laivynas pasitrauks iš Beiruto, ramino mane:

— Nejaugi jūs nepažįstat libaniečių! Jei jau nenorėjom pas save prancūzų, tai negi mes kviesimės ant savo kailio egiptiečius!

Libaną aš, tiesa, truputį pažįstu. Pažinau nemaža libaniečių Aleksandrijoje, o šimet, vasario pradžioj buvaujau pačiame Beirute. Jau tada libaniečiai ir tenykščiai prancūzai mane įtikinėjo, kad padėtis blogėja, kad Chamounas pertempia stygą.

Tada buvau atskridęs iš Paryžiaus Air-France lėktuvu, vieninteliu tą savaitę. Mat, Libano

vyriausybė laikinai buvo uždraudusi Air-France lėktuvams atskristi į Beirutą dažniau kaip kartą per savaitę. Tai buvusi Chamouno kombinacija: reikalaujanti Libanui "lygybės", būtent, leisti ir Libano lėktuvų linijai skraidyti į Paryžių kasdien, kaip Air-France skraidė. Bet ta Libano linija tada neturėjo dar nei vieno lėktuvo, ir nei nesirengė jų įsigyti. Ta nauja bendrovė formaliai priklausė paskutiniajai Chamouno meilužei, kuri, dar nespėjusi gauti leidimo linijai veikti, tą leidimą jau buvo pefeildusi už gerą pinigą Skandinavų SAS oro linijai.

Tokios kombinacijos — normalus reiškinys demokratinuose ir kitokiuose režimuose. Tačiau Libane tatau įeina į originalią valstybės valdymo sistemą, kuri veikia kaip... teisingas valstybės pinigų ir kitų privilegijų padalinimas tarp visų prie valdžios esančių atsakingų politikos vyrų. Chamouno pertempimas pasireiškė kaip tik tuo, kad jis nuo valdžios edžiū atstūmė tokias stambias figūras, kaip drūzų ir šlitų mažųjų lyderius.

— Chamounas mano draugas, — sakėsi mano naujasis bendrakeleivis (Oriente kiekvienas suktiktas yra žymių ir turtingų vyrų jei ne giminė, tai bent geras draugas), — bet turiu pripažinti, kad taip nedaroma: negalima gi vienam viską paglemžti!

Chamouno persikombinavimas pasireiškė dar ir tuo, kad jis,

būdamas anglų Intelligence Service agentas, uoliai kovojęs prieš Prancūziją ir už laisvę, dabar dar kartą pakeitė kailį ir priėmė Eisenhowerio doktriną, tuo dar labiau padidindamas savo priešiškumą.

Hic rebus stantibus (šitaip dalykams stojus), arabų nacionalizmui reikštis Libane buvo be pigo. Jis tapo visų nepasitenkinimų katalizatorium, duonos ir sviesto erzacas.

Opozicijos vadai žaidžia tuo nacionalizmu kaip ugnimi. Ar tik nepersikombinuos ir jie. Ar neušuos nacionalistinių aistrų banga ir jų, tų opozicijos vadų, jei ateis Nasserio ir Maskvos valanda?

(Bus daugiau)

AMERIKOS LIETUVIAI ir angliškųjų skolinių ŽODYNAS

Knyga, kurios visi laukė, bet labiausiai tai Valparaiso Universiteto ir kitų universitetų bei kolegijų buvusieji lietuviai studentai. Ji yra pirmoji knyga, kurioje plačiai aprašomos aukštosios mokyklos, lankytos senosios Amerikos lietuvių inteligentijos; aprašomi ir veikusieji tose mokyklose lietuvių kalbos kursai; aprašoma ir pati inteligentija. Be to, daug pasakyta apie tuometinės lietuvių spaudos kalbą, apie privates ir parapines mokyklas, kuriose buvo dėstoma lietuvių kalba. Antroje knygos dalyje eina Angliškųjų skolinių žodynas, kuriame daug duodama gyvosios kalbos pavyzdžių, labai aiškiai parodančių šnekamąją Amerikos lietuvių kalbą.

Knyga didelio formato, 366 psl., kietais viršeliais, gerame popieriuje, kainą tik \$5.00. Rašykite: Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

RAUDONIEJI VIDURAMŽIAI

TAI YRA
DVIDEŠIMTOJO AMŽIAUS VIDURIO
RAGANŲ MEDŽIONES
KRONIKA

PARAŠE

JONAS GIRDŽIUS - KLAUSUTIS

Knyga jau gauta Dirvoje. Ji yra 300 psl. ir kaštuoja po \$3.00, gi kietais viršeliais \$3.50.

Dirva yra vienintelis jos platintojas JAV. Prašom knygą tuoj užsisakyti, kad galėtume artimiausiu laiku išsiųsti.

UŽRAŠAI IŠ BENDRUOMENĖS SEIMO

(Atkelta iš 1 psl.)

Už šiuos daugiau šiam reikalui pasidarbavęs, jei toks yra?

Bet V. Sidzikauskas — ne šios srities veikėjas. Jis žinomas politinės veiklos atstovas. Tad ir kilo ne vienas klausimas, kas norima pasakyti kaip tik tokį ryškiai politinį asmenį iškeliant į tokia bendruomenei simbolinę vietą.

V. Sidzikausko pirmininkavimo technika vidutinė, švenčiai tariant — "liberali", taigi neapsauganti susirinkimo nuo nuklydimų "į lankas". Tiesa, kartą jis pabandė būti kietas pirmininkas ir buvo nutaręs neduoti balso V. Rasteniui (svečiui), kuris buvo balso paprašęs tik pusei minutės. Tačiau seimas (sugaišęs tam keliskart daugiau) balsavo (!) ir nutarė duoti...

Kursavo iš lūpų į lūpas paaiškinimai, kad bus spaudos konferencija, seimo pirmininkas turės kalbėtis su žurnalistais (amerikiečiais), tai reikia, kad būtų tam svarbiam uždaviniui prity-

ręs asmuo. Bet spaudos konferencijos niekas nesuorganizavo. Užmiršo, ar nepasisekė...

Iš dalies V. Sidzikausko pirmininkavimo prasmė paaiškėjo, kai jis vadinamojo iškilmingojo posėdžio metu į jo programą įkombinavo tris iš anksto nenumatytus "numerius", kurie negailėtingai nužudė posėdžio iškilmingumą ir viešai planuotą jo turinį.

Iškilmingasis posėdis

Kai publika ėmė rinktis į iškilmingąjį posėdį, dar nebuvo baigtas paprastasis, kurį teko nutraukti, vis dar nepriėjus prie svarbiausio (finansų) klausimo. Tas iš karto nublankino iškilmingumą. Bet didžiausias smūgis iškilmingumui, be abejo, buvo užsimojimas šiame posėdyje viešai perskaityti anglų kalba parašytą atsisveikimą į laisvąjį pasaulį.

Atsisveikimas ilgas, šešių ar septynių mašinėlės puslapių. Čia, turbūt, bene bus pasireiškęs seimam svarbiam uždaviniui prity-

turinį sutelktą, turbūt, visų diplomatinių ir Pavergtųjų Tautų Seimo kelių metų rezoliucijų pagrindiniais (tad dažniausiai ir kartojamos) formulėmis.

Kur tokį atsisveikimą dėti? Kas turės kantrybės laisva valia jį skaityti? Kas jį spausdins? (NYT rytojaus dieną idėjo trumpą žinutę apie seimą, kuriame iš to atsisveikimo pacitavo 56 žodžius, skaitant su visais "the"). Štai kas — žodžių ir graudžių verksmų infliacija — žudo tuos atsisveikimus.

Juo mažiau jis buvo prasmės ištiesai skaityti šio posėdžio dalyviams, kuriame buvo vien savieji, neskaitant vieno albanų ar gal dar vieno kito iš Pavergtųjų Tautų Seimo dalyvių, kurie tas formules jau atmintinai moka.

Bet seimo pirmininkas, nebežinia, ar norėdamas pagerbti, ar nubausti, tą atsisveikimą perskaityti pavedė ne kuriam iš seimo sekretorių, (kurie visi čia baigę universitetus ir moka dora anglų kalbą), bet A. Devenie-

Ne tik pavergtųjų, bet ir laisvųjų tautų (UN) tribūnoj tenka girdėti skaitančių kalbas blogoka anglų kalba, tačiau taip blogai, kaip šį kartą, dar niekur neteko girdėti viešoj vietoj kalbant ar skaitant. Kentėjo (labai ir ilgai!) visi, net ir tie, kurie patys dar menkai anglų kalbą mokė. Ir galvojo, kad štai klasiškas pavyzdys, kur apsiimama tai, ko nepajėgiama...

Kitas numeris — po ilgos pirmininko rekomendacijos ilga Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko L. Šimučio kalba. Kalbėjo gražiai, kaip visada. Pradžioj ramiai, tyliai, paskui (irgi kaip visada) perėjo į verkiantį šauksmą. Apie sesers laišką iš Lietuvos, apie Velykas, apie langus...

Po to buvo įvedintas Vliko — ne to, kuriam bendruomenės idėja gimė, ir ne tas pirmininkas, o dabartinio Vliko dabartinis pirmininkas A. Trimakas. Jis pasakojo apie Vliko darbus, apie tris radijo stotis ir t.t., o publika ėmė kalbėtis ir net skirstytis: pradžioje pilni užstoti takai tarp kėdžių liko tušti, ir susisiekimas salėje tapo visai laisvas.

Kai pagaliau buvo prieita prie "staigmenos" (apie kurią daugumas jau iš anksto žinojo), tai yra prie numatytosios iškilmingojo posėdžio kulminacinės vietos — kultūros premijos įteikimo, dėmesio nebebuvo įmanoma sutelkti ir premijos įteikimas vyko jau gana "kermošiškąj" aplinkoj.

Intencija buvo, žinoma, visų labai gera, bet režisūra (kuri visose iškilmėse būtina) galėtų pasiteisinti ne bent tik aiškinimusi, kad nežinojusi ką daranti.

Iškilmingąjį posėdį galutinai "pribaigė" naujos PLB valdybos atstovo kalba, apie kurią jau buvo minėta.

Čia tai gyvenimas!

DŽIAUGSMAS... DRAUGAI... IR STROH'S

Amerikoj tik ugnim virtas alus!

Visų Amerikos alaus rūšių tik Stroh's verdamas ugnimi. Ir todėl tik Stroh's turi tokį skonį. Ragauk Stroh's šiandien.

Dabar vietinėmis kainomis

Jums patiks **Stroh's** jis šviesesnis!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

ISTABŪS DRAUGAI

AXEL MUNTHE

(15)

ŽVĖRYNAS

"Audiatur et altera pars!"

Neatšaukiamai priešpaskutinis spektaklis!!!

Brutus, liūtas iš Nubijos, tigras, meškos, beždžionės, vilkai, ledynių lokiai, hienos ir kiti nuostabūs gyvuliai

Dėmesio!!!

8 valandą cirko direktorius, vadinamas

LIŪTŲ KARALIUS!!!!

įžengs į

Liūto narvą!!!

Neatšaukiamai priešpaskutinį kartą!!!

Gatvės vaikėzai tebesibūriavo, nors ir kaip šaltas vakaras buvo, nes pats "Liūto Karalius" buvo du kartu pasirodęs ant platformos — raitelių baltais ir ordenais išpuošta krūtine; tarpais buvo girdėti, kaip palapinių viduje baubė žvėrys. Būtų galima šitokią dalyką pražiopsoti, eime, pažiūrėsim.

mos — raitelių baltais ir ordenais išpuošta krūtine; tarpais buvo girdėti, kaip palapinių viduje baubė žvėrys. Būtų galima šitokią dalyką pražiopsoti, eime, pažiūrėsim.

Pati Liūtų Karaliaus žmona sėdi ant podiumo ir pardavinėja bilietus; praeiname pro ją su pagarba, kuri priklauso jos rangui. Ji mūvi auksinę apirankę ant švelnios rankos ir dviguba aukso grandinė blizga pro jos kailinę apikaklę. Tačiau jūrų katės, ankštais diržais aplink juosmenius prirakintos abiejose jos pusėse, neturi jokių kailinių apikaklių. Jų veidai yra pamėlynavę nuo šalčio, ir, kai jos karstosi savo kartimis, idant galėtų apšilti, juokiasi gatvės veikėzai, ir praeinant turgaus minia sustoja pasižiūrėti į nesavonorius žvėryno klounus, kurių uždavinys yra vilioti žiūrovus, kad tie pamatytų jų nelaimės draugų kančias.

Palapinė yra pilna žmonių, ir daugybė dujinių lempų spinkso iškvepuotame ore. Spektaklis vyksta. Žiūrovai seka iš narvo į narvą negro paaiškinimus, kuris, lazdele rodydamas belaisvius už grotų, monotoniškai

dėsto jų amžių, jų tėvynes ir jų nusikaltimus, kad jie taip gyvena, kaip gamta jiems priskakė. Aš nekartą čia lankiausi, atmintinai žinau aprašymus, todėl šį kartą aš pats tau pristatysiu žvėris.

Čia, šitame narve, ant karties tūnanti, galvą po pasiūliausiu plunksnų apsiaustu paslėpusi, matai tu išdidžiausią paukščių pasaulio atstovą — karališkąjį arą, Aquila Chryasetos, trijų metų amžiaus, dar mažą sugautą. Tu esi apie jį skaitęs, apie tą stiprių sparnų paukštį, kuris visam išdidime skrieja aplink plikas kalnų viršūnes. Vienišas gyvena jis ten, tarp debesų, vienišas, kaip žmogaus siela. Jis krauja savo lizdą ant neprieinamų uolų briaunų, ir bedugnės saugo jo įpėdinius nuo plėšrių rankų. "Mažas sugautas" — tai reiškia, kad lizdas buvo išplėštas ir motina nušauta, kai ji rėkdama skraidė aplinkui, norėdama apginti savo vaiką, kad paugliui arui, kuris kovojo dėl savo laisvės, buvo šautuvo buožė perlaužti sparnų sąnarius. Nuo tada jis, tūpi čia, dienomis miega, pabudamas naktimis, kada viskas nutyla, ir tada išgirsti iš jo narvo keistai šurpulinę skundą. Trijų metų amžiaus! Tačiau tai nėra labai apgailėtina, nes jis neilgai gyvens, karališkieji arai miršta belaisvėje.

Čia matai tu lokį, Ursus Arcticos. Jo nar-

vas yra toks mažas, jog jis vos begali pajudėti. Jis sėdi tiesus, linguodamas savo sunkią, malonią galvą. Jei ištiesi jam duonos gabalą, jis prispaus snukį prie virbų ir atsargiai paėms dovana iš rankos. Jo nosis pradurta geležinio žiedo, kurį jis kadais nešiojo, jo akys paraudusios ir ašaroja ryškioje dujinių lempų šviesoje, tačiau jo žvilgsnis nėra piktas, jis yra draugiškas ir gudrus, kaip senų šunų. Kartais sugriebia jo galingos letenos geležinius virbus ir beviltiškai supurto visą narvą, kad net apačioje gyvenančios jūros kiaulytės išsigandusios pradeda lakstyti. Purtyk neperkęs, senasis lokys, narvo virbai yra plieniniai, stipresni už tavo letenas, tu neišeisi iš jo, tu mirsi šitame kalėjime. Tu esi pavojingas, plėšrus žvėris, nes minti šaknimis ir mėlynėmis, retkarčiais pasigriebdamas avį arba karvę, kad nemirtum badu. Mūsų Viešpats nesugalvojo nieko geresnio tavo išmokyt, tačiau tai buvo didelė klaida, nes tik žmogus turi teisės sočiai pavalgyti.

Čia matai tu hieną, Hyena Striata. Negras pažadina ją botago smūgiu, ji pasitraukia susikūpinusi į narvo kertę, o jis publikai pasakoja, kad hiena esąs labai bailus žvėris. Ji nedrįstanti atvirai kovoti, ji iš paskal puola savo beginklį belaisvį, kurį laukiniai surišę pametė dykumoje, arba nuvar-

gusį jungo gyvulį, kuris nebepajėgė vilkti savo naštos ir karavano buvo paliktas dykumos smėly, jo našta pririšus kitam gyvuliui.

Negras atsargiai pabado aštria lazda kertėje susitraukusį gyvulį, ir visi žiūrovai sutaria, kad hiena su savo pašaušta nugara ir neramiu žvilgsniu esanti bailumo ir klasios įsikūnijimas. Daugelis jų dar niekada nėra matę hienų, tačiau pašauštą nugarą ir neramias akis jie gerai žino. Net ir numirėlių hienos nepalieka ramybėje, pasakoja negras, ir su pasibaurėjimu žmonės nusisuka nuo kaltėmis pertekusio žvėries.

Čia matai tu ledynų lokį. Jo vardas programose atspausdintas didelėmis raidėmis; to jis užsitarnavo, nes jis čion kenčia daugiau, negu bet kuris kitas žvėris. Ir ledynų lokys yra pavojingas plėšrusis; jis truputį pasižvejoja savo reikalams ten, Ledjūryje, kur žmogus banginių padermę baigia dinamitu išnaikinti. Baisių šio lokio kančių neieškia aiškinti — einam totliau.

Narve šalia susikūpinusio ledynų lokio gyvena maža jūros katė (beždžionių rūšis) iš Pietinės Afrikos ir trušis. *)

*) Gal tu dar nežinai, kad žvėrynuose yra įprasta naudoti trušius, kaip šilimos šaltinių beždžionės.

(Bus daugiau)

SVARSTYMAI

IŠ JAUNESNĖS IR VYRESNĖS KARTOS
VISUOMENININKŲ SUSIRAŠINĖJIMO

Rašo

L. JAUNIUS ir V. ŽILIUS

Savo žemės praradimas dar nėra realybės praradimas. — Realybė yra mūmyste praicitės paliktuose pėdsakuose, mūsų viltyse, vizijose ir iniciatyvoje. — Negana išsilaikyti, reikia kurti. — Geriau integracija vietoj viens kito neigimo.

JAUNIUS ŽILIUI
Rugpjūčio 22 d.

...Viename laiške man rašė:

"Ir štai dabar, kai beveik visos mūsų tautos problemos jau 18 metų yra netekusios konkrečios plotmės, kai dauguma jų tegalima svarstyti tik abstrakčiai, — kaip tik dabar imi ir reikalauji, kad ta buvusi jauniesioji, dabar vyresniąja virtusi karta prazystų filosofinę išmintį ir pabertų virtinę sprendimų, nors ir teorijoj!

"Tiesa, kai nėra konkrečios plotmės, teorijas kurti gal net ir lengviau. Bet ir tokiu atveju būtina nors vaizduotėj susikurti būsimos "realybės" paveikslą. Ir reikia tą įsivaizduoti, tarsi būsimą realybę tikėt. Jei netikėtai, tai nebus akstinio teorijoms kurti. Be to tikėjimo, teorijų kūrimas pačiam atrodo lyg beprasmiškas smėlio pilstymas".

Ne todėl atkreipiau dėmesį į tuos Jūsų žodžius, kad su jais nesutikčiau, bet todėl, kad kai kurios jų implikacijos duoda progos aptarti kiek platesnės apimties dalyką, būtent, "tremties realybę".

Vadinu tai "platesnės apimties dalyku", nes svarstymai jau nebepata politinės aptarties kategorijon. Greičiau priešingai — mūsų šiandieninė politika bus tiek reali, kiek reali bus pati tremtis.

Sis su Jūsų citata sąryšio turįs "konkrečios plotmės" praradimo klausimas man yra opus dėl to, kad jis yra viena iš prieštaringų, kuri, jei laiku nepastebėta, gali padaryti mūsų savotiškais, rusų literatūroje žinomais "atliekamais žmonėmis".

Jūs tik prabėgom paliestos "konkrečios plotmės" netekimas yra pavojingas tuo, kad jis, ypač nesėkmių atvejais, gali būti pritaikytas visam mūsų tremties gyvenimui. Iš tos prielaidos išeinant, gali būti aiškinama, kad ką mes čia, svetur, bedarytume, ką beveiktume ar bekurėtume, bus tik "smėlio pilstymas".

Čia yra pavojus pakliūti į tokias samprotavimo piktas, kurios savo žemės praradimo faktą aiškintų kaip visos realybės galą. Visa kūryba ir visos pastangos tokiu atveju būtų tik "namai ant smėlio", o ir pats gyvenimas nebebūtų gyvenimas, — tik egzistavimas. Iš to, žinoma, sektų pesimizmas, apatija, beprasmiškumas ir kitoki degeneracijos požymiai.

Į visą Lietuvos praradimo nelaimę, — arba teisingiau, į savo, tremtinių, vaidmenį — reiktų žiūrėti kiek kitaip. Kiekvienas pripažinti, kad tikrai netekom svarbiausio veiklos pagrindo — savos žemės. Tačiau vistiek likome mes patys — pilni energijos, iniciatyvos, vaizduotės, vilčių. Gyvendami tremty vistiek dar turim savo tautos praeitį; turim individualius interesus ir jų trintis pasekmę: grupes, sąjūdžius, politiką; turim tam tikrą pareigą tautai ir žmogui. Visa, kas mūsų išgyvenama, yra realu. Mūsų mintys, darbai, vizijos — negali būti "beprasmiškas smėlio pilstymas".

Šiandien svarbu neparasti veiklos prasmingumo. Beprasmybė ir visos "išsilaikymo" pastangos (pavyzdžiui, "lietuvių išsilaikyti", o ne jos naujų formų, naujos gyvybės ieškoti) yra pasėka tokio dvasinio menkėjimo, kuris, neįvertindamas dabarties pastangų ir ugdydamas parapijį mentalitetą — atsiribojimą nuo visuotinių vertybių plėtros; užsidarymą savo nelankstame kiauute su užrašu "I hate the

whole God damn world"; prasmės laikrodžio sustabdymą ties laisvės netekimo metais; — tebesistengia išsaugoti lietuvių, lyg šaldytuve užšaldytą, kad jį nei laiko nei įvykių nesužalotą kokios nors palaimintos suirutės dėka vėl parsigabentų šventojon žemėn.

Mums reikia kiek tik galima normalinti tremties gyvenimą. To, ko neturim, neišgalvosim. To, ką čia turim, nenuvertinkim.

Kad susiformuotų gerai integruota bendruomenė, reikia ir konservatyvių, ir progresyvių srovių. Dėl to tik džiaugiuos mūsų kairiųjų tradicijos tęsėjais, kad jie sugebėjo pagerinti radi-

kalios linkmės DARBO žurnalą, kad tebesilaiko SANTARVĘ, ir tuo pačiu metu nei kiek nenuogastauja dėl dešiniųjų minties vystymosi, pasireiškiančio TĖVYNĖS SARGU, AIDAIS, LAISVĖ ir gausia kitų leidinių.

Kaip kultūroj reikia atsisakyti parapiško "tik mes, tik mūsų", arba "viskas gera, kas mūsų" mentaliteto, taip politikoj reikia ieškoti ir naujų organizacijos formų, ir gal net kitokio pobūdžio veiklos. Kaip "kultūrinio nuosmūgio" atsišaukimas ieškojo normalių kritikos standartų kultūroj, taip Nepriklausomybės Tautos ir Fronto pastangos su-normalinti ir sukuriant politiką, kokių nors būdu nusilenkiant elektorato valiai, yra brandos požymiai politikoj.

Man atrodo, kad mūsų atsikakymas likti "atliekamais žmonėmis" išlaikys mus pilnutinai besivystančiais tiek kultūroj, tiek politikoj.

O kiek visa tai liečia konkrečią plotmę, tai ką gi? — gal ta gyvoji, kiek galima normaliau besivystanti lietuvių tauta, kuri pati konkrečią plotmę, kuri pati prarastąją ir išlaikys mus pilnutiniais žmonėmis...

SUKTYBĖS AMERIKOJE

EDV. KARNĖNAS

Kaip nėra namų be dūmų, taip nėra valstybės be vidaus sunkumų. Tų sunkumų turi ir Amerika.

Nekalbant apie vis atstojančią negrų problemą pietinėse valstybėse, kas ypatingai kenkia Amerikos vardui pasaulyje, prie vidaus negalavimų reikia skaičiuoti įvairius suklaukusius, kuriems išsiskirti reikia keleta kongresinių tyrinėjimo komitetų.

Nuo Sicilijos iki Chicago

Ryšium su Al Capone's pasekėjais gangsteriais, dažnai spaudoje minima Italijos sala Sicilija, nuo senų laikų žinoma "svieto lygintojais". Tos salos plėšikai yra Chicago gangsterių pirmtakai ir įkvėpėjai. Tik čia jie veikia daugiau amerikietiška, apsukresniu ir platesniu mastu.

Jų sąskaiton tenka šimtai išaiškintų ir neišaiškintų žmonių numų. Tų sunkumų turi ir Ameriką. Vismu gi jdomu kaip įvairūs "genijai", universalūs žinovai, dvikojės enciklopedijos, teisingai atsakydami nelengvus klausimus, laimi dešimtimis ir net šimtais tūkstančių dolerių.

Tų jdomių pusvalandžių "vaidyba" iškilo aikštėn vienam iš tokių laimėtojų, studentui Herbert Stempelui, laimėjusiam 49,000 dolerių vadinamam Twenty-One TV pusvalandįje, pareiškus, kad jis buvęs iš anksto su pažindintas su gausimų klausimų atsakymais ir buvęs pamokytas kaip jis turėtų vaidinti, kad žiūrovams atrodytų įdomiau.

Jam dar nepradėjus tyrinėjimo darbų, didžiojoje spaudoje pasirodė įtarimai ir prieš jį. Būk patsai Benderis, savo laiku kan-

didatuodamas į senatą, naudojėsis "teamsterių" materialine parama.

Dar nėra atvėrusi milijonieriaus

Goldine afera,

neigiamai paveikusi net Baltuosius Rūmus, juose atsakingas einantį patarėją Sherman Adamsą.

Tokia korupcija (kyšininkavimas) yra ne naujas reiškinys Amerikoje, kaip ir tūlose kitose valstybėse.

Tai tik parodo, kad ir tokiame turtingame bei laisvajame krašte ne visi milijonieriai susikrauna savo kapitalus padoriu keliu. Ypač tuo pasižymi vienos kilmės amerikiečiai pramonininkai, naudodami savo draugystę su aukštais valdžios pareigūnais tikslu per juos gauti pelningų užsaky-

Dažniausia tokia draugystė yra tarp tos pačios kilmės amerikiečių. Yra tikra, kad Sherman Adamsas yra Goldfine tautietis, nors ir ne iš Lietuvos kilęs.

Paskutiniu metu iškilo naujas skandalas ryšium su nauju bizniu televizijoje.

Ir čia vyrauja vienos kilmės amerikiečiai, kurie yra pirmieji visur ten, kur lengviausi ir geriausi uždarbiai, milijonais skaičiuojami.

Televizijos pramonėje

neseniai pradėję pasirodyti didelių laimėjimų pusvalandžių užkariavo milijonų amerikiečių dėmesį. Vismu gi jdomu kaip įvairūs "genijai", universalūs žinovai, dvikojės enciklopedijos, teisingai atsakydami nelengvus klausimus, laimi dešimtimis ir net šimtais tūkstančių dolerių.

Tų jdomių pusvalandžių "vaidyba" iškilo aikštėn vienam iš tokių laimėtojų, studentui Herbert Stempelui, laimėjusiam 49,000 dolerių vadinamam Twenty-One TV pusvalandįje, pareiškus, kad jis buvęs iš anksto su pažindintas su gausimų klausimų atsakymais ir buvęs pamokytas kaip jis turėtų vaidinti, kad žiūrovams atrodytų įdomiau.

Taip viešuma sužinojo, kiek yra švarūs ir padorūs kai kurie televizijos "quizai", kepą naujus turtuolius.

INFORMACIJOS IŠ KAIRO

Rinktinis vokiečių šnipas padeda anglams
laimėti Afrikos mūšį

Buvo 1942 m. vasara. Britų 8 armija, beveik sumušta Rommelio Afrikos korpo, demoralizuota ir pakrikusi, traukėsi į Nilo deltą. Rommelis ruošėsi lemiama smūgiui; bet jam dar stigo kai kurių informacijų — tokių, kurias tegalima surinkti tik vietoje, iš pačių anglų: kokia jų kariuomenės dislokacija, kas vadovaus priešpuoliui, kada ir kaip tas priešpuolis bus vykdomas, kokios pagalbos vokiečiai gali tikėtis iš jiems palankių egiptiečių.

Tai buvo vienas svarbiausių uždavinių, pavestų vienam šnipui, viso karo istorijoje. Ir rinktinis ilgai nereikėjo; į Kairą buvo pasiūstas John Eppler, nes jis turėjo visas kvalifikacijas, tokiu uždaviniui reikalingas. Jis buvo jaunas ir drąsus ir stiprus. Tiksliai pažinojo visą Egiptą. Laisvai, be klaidų, kalbėjo anglų ir arabų kalbomis. Turėjo daug draugų britų užfrontėje.

Ir netrukus — nuo 1942 m. birželio mėnesio anglų priešas Nr. 1 jau laisvai vaikšto jų tarp. Jis važinėja po Egiptą, vakarieniauja naktiniuose klubuose, žaidžia tenisą ir golfą su britų karininkais jų fronto štabo kieme, Kaire. Kartais jį matydavai britų uniformoje, kartais jis vaidindavo jauną egiptietį arba laisvosios prancūzų armijos karininką.

Taip siautė jis visą vasarą neramiose Kairo gyvenimo bangose, rankiojo žineles ir perdavinėjo jas slaptu siųstuvu vokiečių žvalgybos priimtuvams Afrikos dykumoje, Atėnuose ir Smirnoje. Šešias savaites vokiečių žvalgybos centro žemėlapyje stovėjo raudona vėliavėlė, įsmeigta ties Nilo delta — ženklas, jog Eppleris buvo Kaire ir dirbo Rommeliu.

Yra žmonių, kurie mano, kad, jei Rommelis fronte būtų parodęs tiek apskurumo ir apdairumo, kaip jo agentas Kaire — viša Afrika net ir Arabijos nafta būtų patekusi į vokiečių rankas.

Ir karas galbūt kitaip būtų baigęsis. Tačiau, kaip vėliau pamatysime, teigimas nėra teisingas. Jei Eppleris kam nors padėjo laimėti karą — tai tik savo priešams anglams, ir jis pats ilgą laiką nežinojo, kokio dydžio jo pagalba buvo.

Hussein Gafer

Jau vaikystės metais Vokietijoje jame išsivystė viena savybė, beveik būtina kiekvienam šnipui: gili ir aistringa neapykanta priešui, kurį jis seka. Pirmojo pasaulinio karo metais gimęs, augo britų okupacijos laikais. Kaip daugumas jo amžiaus vaikų, jis neišmoko okupantų pamilti.

Naslė motina, gavusi darbą viename Port Saido kiekvutyje, drauge pasiėmė Egiptą ir sūnų. Ji buvo graži ir inteligentiška moteris, netrukus susipažino viešąją advokatą, už kurio ištekojo. Jaunuoliui prasidėjo naujas gyvenimas. Patėvis, advokatas ir vėliau teisėjas, buvo turtingas, siuntė jį, dabar jau išnytą Hussein Gafer pavarde, į geras mokyklas, kur įsai puikiai išmoko anglų ir arabų kalbas. Tačiau niekada neparado meilės savo pirmajai tėvynei ir neapykantos britų kariuomenei, kuri, jo įsitikinimu, buvo pavergusi ir jo tėvijo tėvyne.

Iki 1939 m. jaunas Hussein gyveno, kaip kiekvienas turtingų egiptiečių jaunuolis. Lančėsi kazinoose, lošė ruletę, draugavo su šokėjomis. Ypač jis susidraugavo su Tahia Carioca ir Hekmat Fathme — abiem geriausiom egzotiškoms šokėjoms vienoje Vid. Rytuose. Tuo metu jis pirmą kartą susidūrė ir su vokiečių slaptąja tarnyba.

Keliomis savaitėmis prieš Muencheno krizę 1938 m., jis atostogavo Ain Sofaro kurorte, Libane. Beslankiojant po naktinius Beirut lokalus, jam įakis krito jauna graži rytietė, kuri Libane tuo metu buvo žinoma Su-Yan vardu, šokėja iš Indonezijos. Jis įsitikino, kad tai esanti pati gražiausia mergina, kurią jam bet kada yra tekę sutikti, ir pradėjo bandyti susidraugauti. Tačiau Su-Yan tada neturėjo laiko, nors ir jauniems, vyrams, kurie neturėjo užtenkamai pinigų: visa, ką iš jos galėjo laimėti, buvo ilgas, šaltas, ciniškas ištrišų, rudų akių žvilgsnis. Iki vieno vakaro, kada viskas staiga pasikeitė.

Paula užmeta meškerę

Jis sėdėjo nuobodžiaudamas bare, kai staiga pamatė jeinančią Su-Yan. Jam krito į akis, kad ši kartą ją lydėjo ne kuris nors iš naftos sultonų arba nervingų princų, o niekuo iš kitų neišsiskirianti vidutinio amžiaus moteris. Negana to, Su-Yan, pamatę jį, nusispysojo. Jis nenorėjo net savo akimis tikėti, kai ji priejo prie jo stalelio ir pasakė: — Mes juk čia seni draugai. Ar galiu prašyti mane pakviesti šokiui.

Po dešimties minučių jis nuvedė Su-Yan prie stalo, kur sėdėjo antroji moteris.

— Tai Paula, — pasakė Su-Yan. — Sėskite, — pasiūlė Paula. Epplerui paklūsus, ji mostelėjo ranka į Su-Yan pusę ir pasakė: — All right!

Žodžio netarusi, šokėja lėtai nuėjo tolyn. Epplerui tebeskant ją akimis, Paula sausiai pastebėjo: — Tam dar bus užtektinai laiko ir vėliau. — Ir staiga pradėjo vokiškai: — Johann Eppler, ar tu dar neužmiršai savo tėvynės? Jis nustebo: — Jūs vokiečių? Ji linktelėjo galva.

— Taip, — atsakė Eppleris. — Aš myliu savo tėvyne. — Užtenkamai, kad dirbtum mums — prieš britus? Eppleris linktelėjo. Jo veidas surintėjo.

"PAŽADĖTOJI ŽEMĖ"
CLEVELANDE

Dirvos vakare, įvykstantame spalio 4 d. Slovenian Auditorium salėje, bus suvaidinta William Somerset Maugham 4 veiksmų pjesė "Pažadėtoji žemė".

W. S. Maugham yra vienas pasaulio pagarsėjęs britų kilmės rašytojas, parašęs apie 40 scenos veikalų, ir kai kurie jų yra išsilaikę Vakarų Europos sostinių scenoje ištisus dešimtmečius. "Pažadėtoji žemė" buvo parašyta, Londono teatrui užsakyti, kur ji praėjo su dideliu pasisekimu. Ji buvo vaidinta ir Kauno valstybiniame teatre.

Veikale vaizduojamas emigrantų įsikūrimas Kanadoje, todėl veikalo turinys kai kuriais požūriais daugeliui mūsų yra artimas ir pažįstamas.

Nors veikalas savo metu buvo vaidintas nepriklausomos Lietuvos teatre, tačiau, neturint senojo teksto, jis čia iš naujo išverstas. Vertimą atliko rašytojas Algirdas Landsbergis. Prie paskutinioji drama buvo Ohio gydytojų sąjungos premijuota ir šį rudenį taip pat bus suvaidinta Clevelande. Vertimas atliktas sklandžiai ir tiksliai.

Veikalą režisavo Ipolitas Tvirbutas, buv. Klaipėdos ir vėliau Šiaulių teatro režisierius, turėjęs progos tą pačią "Pažadėtąją žemę" režisuoti anksčiau.

"Pažadėtojoje žemėje" vaidina aktoriai: Julius Balutis, Stasys Bernatavičius, Julija Cijūnienė, Zita Kėvalaitytė-Višockienė, Stasė Kiešaitė-Kelečienė, Jonas Kelečius, Ona Mironienė, Alfonsas Brinka, Edvardas Radvila, Stasys Petkus, Elena Petrokaitė-Rukūžienė, Juozas Skomanas, Motiejus Stelmokas.

— Jūs būtumėte manęs to neklausę, jei iš anksto nežinotumėte atsakymo. Kas jūs esate? Ko norite iš manęs?

Paula siurbčiojo savo kavą. — Kas aš esu, sužinosi pakankamai greit. O šiuo momentu mes nieko daugiau nenorime. Užtenka pažado, kad padėsi mums, kai prireiks. Galbūt neilgai trukus duosime žinių. O ligot gyvenk, kaip ligot. Ir ne vieną minutę neužmiršk, Johana! Eppler, kad esi vokiečių ir tuo šio momento dirbi mums.

Rankos mostelėjimu ji davė suprasti, jog paskalbėjimas baigtas. Ji nukreipė akis į barą, kur Su-Yan buvo užsėmęs su kažkokiu paša.

— Dabar gali tęsti su ta Siamu kačiuke, — šyptelėjo. — Nebijok konkurencijos. Ji dabar dėl tavęs visus kitus pames.

Eppleris pakilo ir nuėjo. Tik po kelių mėnesių jis sužinojo, kad ta niekuo iš kitų neišsiskirianti vidutinio amžiaus moteris buvo Paula Koch, viena pavojingiausių vokiečių šnipių prieškarinėmis dienomis. Ir kai netrukus jo banko sąskaitoje atsirado perteklius, ir skolos buvo apmokėtos, jam paaiškėjo, jog jau yra žvalgybos narys — vokiečių šnipas, kuris turi būti pasiruošęs nežinomam uždaviniui.

(Bus daugiau)

Ar įstoja į

VILTIES

draugija?

the MAY Co's 2 BASEMENT stores
DOWNTOWN—PUBLIC SQUARE ON THE HEIGHTS—CEDAR CENTER

Mes duodam
Eagle Stamps

Princess Peggy

Pagamino šiuos
gražius rudens stilius

Visi garantuoti plovimui ir
spalvos išlaikymui...

Coottons

Dydžiai 12 iki 20
14½ iki 24½

2.99

• Sheath ar chemise

Gražus raštas monofoniškų dryžių. Su guzikais užpakalyje, ir apvedžioti priešakyje su kalmierium ir rankogaliais. Nesikiškite su diržu ar palaidei.

• Zip-front

Sweetheart kaklas, gražus priešakys su spalvuotu apvedžiotimu, ir dideliu kišenium... Skoningas gėlių raštas tamsiam fonc.

• Glad plaid casual

Su baltais guzikais pagražinančiais priešakį, ir baltu kalmierium. Pilnas sijonas su diržu ir šoniniu kišenium. Patogesnio nėra...

The May Co.'s Basement Daytime Dress Department

Downtown and On the Heights

SPORTO DIENOS

Redaguoja redakcinis kolektyvas: A. Bielskus, J. Kirvelaitis, P. Petrutis, Vl. Simutis ir J. Soliūnas. Adresas: J. Kirvelaitis — 9628 Broad Street, Detroit 4, Mich. Telef. TE 4-1941.

ISVIRTI AKMENYS

J. SOLIŪNAS

Manding, ne vienas, užmetęs akį į šio straipsnio pavadinimą, pagalvos, kad tai visai nelogiškas ir nevykęs žodynas, nes pastarieji žodžiai savyje neturi ryšio. Tačiau, šitaip užvardinamas, nenorėjau tik pagauti skaitytojų dėmesį. Visai ne. Iš skaitytojų, kurie meškerioja tik nuotykingas antraštes, yra maža naudosa.

Tebūnie leista pasakyti, kad anas pavadinimas tai dvizodinis mūsų sportinės spaudos apibūdinimas, kuris pasireiškė praėjusio sporto sezono metu.

Anei rašto, anei druko...

Anuo metu mūsų poetas taip skundėsi, nes neturėjo spaudos laisvės. Dabar, tą laisvę turėdami, jos neišnaudojame kūrybiniam darbui, bet terliojame kaip maži vaikai, kepdami blynus prie patvinošio kelo.

Kiek mes radome spaudoje visapusiškai, be jokios tendencijos sportinių įvykių aprašymų? Kiek mes galėjome išskirti tuose aprašymuose ne "sąskaitų suvedinėjimą" dėl nepasisekimo, bet paprastų faktų, patiekusių paprastą nuotaiką forma? Anava, po įvairių sportinių pasirodymų viename dienraštyje daugiau nieko nesimatė, tik — kaip vadovybė nieko nenusimanė, kaip rengėjai buvo netvarkingi ir kaip būtų buvę gera, jei tas žaidynės būtų ruošęs jis pats, o ne kitas. Vėlgį kitam dienraštyje nematėme nieko kito, kaip tik kas ką "nuskriaudė" ir kaip anas laimėjo, nes "įdūrė".

Žodžiu, sutraukę visą mūsų vartotą žodyną įvairių sportinių įvykių aprašymams apibūdinti, trumpai galėtume pasakyti, atleiskit už tokią drasą, jog per gyvenam sportinės spaudos nuosmukį. Nemanau, kad mes bandysime ieškoti "mea culpa", nes jų galima rasti kiekvienam kampe.

Dabar ir nuo dabar kur?

Padėtis negerėja ir nematau jokios prosvaitės, kad jinai greitai pagerėtų. Diena dienos mes vis dar mažų vaikų delnais plakam išžeisusias bandutes smėlio krante. Mes dar vis populiariausia tema skaitome rašalo pilstymą ant neturtingesnio rašalos galvos.

Atrodo, kad ir tarp tų neturtingųjų lietuviškų sporto rašėjų yra daugiau nuomonių skirtumų, negu lietuviškų politinių partijų, užtat kenčia ne tik pati sportinė spauda, bet ir kiekvienas skaitytojas, nes jam paliekama nuotrupos, kurios dažnai jau primena laikus, kai anas poetas skundėsi dėl lietuviško rašto visai iš kitos pusės.

Kur dabar? Kartais mūsų spaudoje iš pašaliečių stebėtojų švysteli viena kita naudinga mintis. Tada daugelis sportinių rašėjų į savo kepas bandutes įpila vandens; padaro greit išvadą, kad mintis ar idėja yra negyvenimiška, nes ji sugalvota ne jo. Kai kas, žinoma, pasijunta nepatenkintas, nes "mažesnis" už jį pasiūlė tai, kas turėjo būti išrasta jį. Tada tokie vyrai užsiima sportinių korespondentų, pasižymėjusių žurnalisto, nuolatinių bendradarbių kailinius ir toliau "skriaudžia" ne tik patys save savo nemoksliskumu, bet svarbiausia skaitytojus, matindami juos savo pavardės litaniją per visus laikraščius.

Kur dabar?

ir vėl kartojame. Tačiau, kad nereiktų rašyti visokių rezoliucijų nuosmukio problemoms spręsti, pats jau laikas yra pagaliau pagalvoti apie koordinavimą darbo sportinėje spaudoje.

Priemonės? Šiam kartui, pradžiai, siūlytina pabandyti du dalykus: pirma, yra būtina kada nors tylaus savaitgalio metu suvažiuoti tiems, kuriems rūpi sportinės spaudos klausimas, pasvarstyti problemas, kurios mus kamuoja; antra — yra būtina, kiti.

PABALTIEČIŲ FUTBOL PIRMENYBĖS

Rugpjūčio 30-31 ir rugsėjo 1 d. Chicagoje teko stebėti pirmąsias šiaurės Amerikos pabaltiečių futbolo pirmenybes. Šių pirmenybių pravedimas atiteko lietuviams. Techniškas organizavimas FASK-to buvo pavestas Vidurinių Vakarų sporto apygardai ir Chicago LFK Lituanica.

Pirmenybių atidarymo iškilmės įvyko Rockne stadione. Čia išsirišiusios pirmenybių dalyviai ir lietuvių rinktinės žaidėjai H. Jėnigui perskačius prisaikos žodžius bei išklusius JAV himną, sveikino JAV Pabaltiečių Sporto Federacijos pirm. V. Baumanis, Lietuvos Konsulas P. Daužvardis ir Illinois Futbolo Komisijos sekretorius F. M. Netto. Iškilmų baigė komandų kapitonus gėlių puokštes įteikė tautiniais drabužiais pasirūšiusios lietuvaits. Šis gražus gėlėmis pagerbimo mostas futbolo pasaulyje yra senai įsigalėjęs ir virsts kuo ne tradicija. Tačiau, šiame žemyne yra rečiau praktikuojamas. Rengėjai girtini už senų tradicijų puoselėjimą.

Tuojuo po iškilmingo atidarymo sekė lietuvių — latvių jėgų išbandymas. Per visą pirmąjį kėlinį, galima sakyti ir kuo ne per visas išitas rungtynes, aikštėse vyravo lietuviai, ir visi parįstai tikėjosi lietuvių pergalės.

Deja, įvyko atvirkščiai. Lietuviai, alpeisdami aikštę, drauge išsinešė ir 2:1 pralaimėjimą. Sužaistos rungtynės nepasizymėjo kokybe. Ašikiai buvo matomas abipusis palaidumas, nevykę deriniai ir, svarbiausia, stoka šaudymo į vartus. Vienintelį įvart lietuvių naudai šiaip taip sugėbė įgerūsti chigagiskis A. Stulga, žaidęs kairiuoju kraštu.

Sekmadienį, latvių — estų susitikimas vyko Marquette parko aikštėje. Kaip ir buvo tikėtasi, rungtynės baigėsi estų pergale. Paskmę 2:1 reikia laikyti gero kairi peršvelnia. Ji galėjo būti žymiai aukštesnė. Tobulai vykęs estų puolimas turėjo daug skaudžiau suplikti latvius. Tačiau estams, kaip ir šeštadienį lietuviams, stigo laimės, o latvius laimė lydėte lydyje.

Pirmadienį grįžau atgal į Rockne stadioną stebėti paskutinių pirmenybių rungtynių. Kad ir nenoromis, bet sekmadienį pamčius estų tvirtą gynybą, puikų puolimą ir bendrai apgalvotą žaidimą, jau prieš rungtynes tikėtasi lietuvių pralaimėjimo. Betgi, nebadami daugelio lietuvių skeptiškos nuomonės, mūsiškiai aikštėn išbėgo kupini ryžto ir tikėjimo pergale. Šiuo kartu nepasitvirtino žiūrovų spėlojimai. Nors sunkiai, bet lietuviškas ryžtas tapo apvainikuotas pelnytu 1:0 laimėjimu. Bendras rungtynių vaizdas buvo tikrai malonus ir prilygo aukštą žaidimo klasę.

Šioms rungtynėms atidžiai peršvarkytas lietuvių rinktinės sąstatas aiškiai išėjo į naudą. Tokiam sąstatai lietuvių futbolininkus, po kiek ilgesnio pasiruošimo, nebūtų perdaug baugu leisti žaisti ir su geriausiomis šio krašto komandomis.

Grįžtant prie rungtynių eigos, reiktų pasakyti, jog daugelis tikėjosi bepasėkmės rungtynių pabaigos. Vienintelis rungtynių įvartis pasiekta prieš pat baigmę, bene likus vos keturioms mi-

kad mūsų sporto laikraštis virstų mūsų gyvenimo veidrodžiu, bet ne aplinkraščiu skelbėju. Manding, kad kokio nors suvažiavimo metu daug daugiau išryškėtų ir toks savo laikraščio veidas.

Nesinori baigti panašiu posakiu, kaip "yra ne paslaptis, kad Nemunas teka pro Kauną", tačiau kažkas panašaus būtų pasakyta, jei tarčiau, jog yra ne paslaptis, kad labai daug visai sportinei veiklai įtakos turi ir spauda.

Pradedame naują sportinio gyvenimo sezoną, jei dar kitur tvarkos perdaug ir nematyti (dėl jos pasisakysiu), tai nors spaudos darbą reiktų pradėti tvarkamuojai; antra — yra būtina, kiti.

PABALTIEČIŲ FUTBOL PIRMENYBĖS

utėms laiko. Jį pasiekė tas pats A. Stulga, įvykus susigrūdimui prie estų vartų.

Šiose rungtynėse užtikrintai tvirtų gynybą daug simpatijų pelnė detroitietis V. Baziliauskas. Saugų linijoje aiškiai išsiskyrė ir kruopščiu darbu pasižymėjo chigagiskis M. Martinkus ir H. Rožaitis iš Toronto. Puolime daug vykusiu derinių sukūrė A. Šimkus ir J. Vėlyvis (Toronto) ir A. Damušis ir H. Jėnigas (Chicago). Negalima nepaminti ir vartininko J. Perkūno. Jam neteko perdaug vartuose nuobodžiauti. Keli jo sulaukyti estų smūgiai yra verti paplojimo.

Po rungtynių daug kam kilo klausimas, kam teks pirmenybių nugalėtojai skirta dovana, nes kiekvienas pirmenybių dalyvis turėjo po vieną pergalę ir po vieną pralaimėjimą. Neturint griežtai nustatytų taisyklių, nebuvo galimybių tiksliai ir pirmenybių nugalėtoją išaiškinti. Su tuo pilniausiai sutiko ir oficialūs latvių ir estų atstovai. LB kultūros fondo paskirta graži dovana liko V. V. apygardos globoje. Tokioje draugiškai sutariančioje nuotakoje ir baigėsi futbolo pirmenybės.

Negalima baigti, nesuminėjus dar keletą pastabų. Jos, kuo ne visos, šiuo kartu bus teigiamos. Viskur, pamažiausiai, reikia pasidžiaugti puikumu. Kalbant toliau, reikia minėti atidarymo iškilmes. Jas neištėsi ir tvarkingai pravedė Alg. Visockis. Puikiai rengtas linksma vakaris B. Pakšto svetainėje negali mesti nė mažiausio šešėlio sportininkams. Bendrai, nuotaikingai ir svarbiausiai su saiku pasilinksminant. Kartais, panašiomis progomis, kai susirenka kelių tautų atstovai sportinių galių bandymui, pasitaiko vienas kitas nemalonus išsišokimas. Šiuo sykiu vyko viskas sklandžiausiai. Malonu! Rengiant pirmenybes išvystyta nebloga reklama, kuri padėjo sutraukti ne taip jau palyginant mažą žiūrovų skaičių.

Gerei, kad rengėjai išspausdino programą — leidinėį anglų kalba. Be oficialiosios dalies, programoje telpa pabaltiečių sportinio bendradarbiavimo apžvalga ir kt. Vienintelė blogybė, jei iš viso ta blogybė blogybės vardu galima būtų vadinti, tai pralaimėjimas latviams. Bet ar verta dėl to perdaug jaudintis, daryti iš kraštų išeinančias išvadas ir visiškai pasmerkti vadovą V. Mičiką? Regis, kad vargu būtų tai verta ir reikalinga. Bendrai pamus, rašančiojo nuomone, pirmenybės trauktinos ir pavyzdinai praveistųjų sraštą. A-2

SPORTINĖS NUOTRUPOS

Detroito LSK Kovo valdybos adresas: Juozas Gvildys, 117 Edgevale St., Detroit 3, Michigan, telef. TO 9-2833. Sekcijų vadovai: krepšinio — V. Petrauskas, tinklinio — A. Racka, stalo teniso — J. Soliūnas, plaukymo — A. Matulis, šachmatų — M. Gilvydis, lauko teniso — P. Mišūnas, futbolo — V. Baziliauskas, moterų — R. Lišauskaitė ir B. Šimkutė, žiemos — A. Rimša, parengimų — J. Idzelis.

Norintieji sportuoti kreipiasi

SPALIO MĖN. 4 D. 6:30 VAL.

SLOVENIAN AUDITORIUM IVYKSTA

DIRVOS VAKARAS

LIETUVIŲ SCĖNOS DARBUOTOJŲ SAJUNGOS TEATRALAI IŠ CHICAGOS VAIDINA

PAŽADĖTOJI ŽEMĖ

4 VEIKSMŲ PJESĖ

PASTATYMAS REŽISIERIAUS IPOLITO TVIRBUTO

BILIETAI PO \$2.50, \$2.00 IR \$1.50. MOKSLEIVIAMS PO \$1.00. BILIETAI JAU

PARDUODAMI DIRVOJE. NUSIPIRK IŠ ANKSTO, KAD TURĖTUM GERES-

NĖ VIETĄ.

PO VAIDINIMO ŠOKIAI.

Medikų korporacija Fraternitas Lituanica,

kurios nemaža narių dabar gyvena JAV, mini 50 metų sukaktį. Clevelande gyvenę tos korporacijos nariai — medicinos gydytojai, sukaktį paminės šį sekmadienį, 10 val. bus šv. Jurgio parapijos bažnyčioje pamaldos, gi 11 val. visi vyks į Kalvarijos kapines pagerbti savo mirusį narį gen. Vl. Nagių. Ant jo kapo bus padėtas vainikas.

Tautos šventės — rugsėjo 8 d. minėjimas-balius

įvyks rugsėjo 20 d. 7:30 vakare Lake Shore Country Club salėje. Kvietimus galima gauti pas birotietės ir prie įėjimo. Studentams įėjimo kaina \$1.50.

Programą atlieka p. Auginas ir Čiurlionio ansamblio vyrų choras.

Staliukus galima užsisakyti pas R. Premeneckienę, skambinant CE 1-0740.

Kviečiame visus gausiai atsilankyti ir maloniai praleisti vakarą.

S. Grabliauskas,

užsieniųjų radijo aparatų atstovas, į Clevelandą iš Bostono atvyksta rugsėjo mėn. 19 d.

į atitinkamus sekcijos vadovus. Detroito sportininkai smarkiai ruošiasi dalyvavimui Toronte būsimoje LSK Vytis dešimtmečio žaidynėse. Dalyvaus krepšinininkai, tinklininkai ir stalo tenisininkai. Pajėgiausi šachmatininkai tikimasi išaiškinti iki žaidynių dabar vykstančiame turnyre, kurie dalyvaus Toronte.

Detroito stalo tenisininkams pranešama, kad treniruotės vyksta kiekvieną trečiadienį 8 val. GAR Bldg., Grand River ir Cass gatvių sankryžoje.

Sportas Lietuvoje. Ketvirtose respublikinėse žaidynėse įvykusiose Vilniaus jaunimo stadione dalyvavo 1500 sportininkų. A. Liepus nubėgo 10,000 m. per 39 min. 49.0 sek. J. Laukytė numetė diską 47.47 m. Kauno "Žalgirio" krepšinininkai, grįžus iš komandos sąstatą K. Petkevičiui, kuris buvo TSRS olimpinės rinktinės kapitonas, nesunkiai laimėjo prieš Čekoslovakijos Brno "Spartak" 66:57.

KALENDORIUS

Rugsėjo 27-28 d. Toronto LSK Vytis minės savo veiklos dešimtmetį. Bus pravestos draugiškos varžybos tinklinio, krepšinio, stalo teniso, futbolo ir šachmatų. Dalyvaus eilė Amerikos ir Kanados klubų.

Pažadėtają žemę,

4 veiksmų pjesę, įvykstančiam Dirvos vakare vaidina šie aktoriai: Zita Kevalaitytė, Edvardas Radvila, Elena Petrokaitė, Jonas Kelečius, Juozas Skomantas, Julius Balutis, Stasys Petkus, Julija Cijūnienė, Alfa Brinka, Ona Mironienė, Stasė Kiešaitė, Motiejus Stelmokas ir Stasys Bernatavičius.

Režisuota Ipolito Tvirbuto. Dailininkas Algirdas Kurauskas.

Mokinių tėvų dėmesiai

Lituanistinė Vysk. Valančiaus vardo mokykla mokslo metus pradėjo rugsėjo 9 d.

Šiais metais buv. ketvirtadieninės mokyklos darbas nukeliamas į šeštadienį ir pamokos vyks nuo 9:30 iki 12' ryto.

Prašome atkreipti dėmesį, kad vaikai neliktų be savo tėvų kalbos ir sąžiningai lankyti pamokas.

Danutės Koklytės ir Rimanto Dirvonio

sutuoktuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 20 d., 10 val. ryto. Naujosios parapijos bažnyčioje.

Lituanus vakarą

Clevelande rugsėjo 27 (šeštadienį) 7 val. vakaro lietuvių salėje ruošia akademinio jaunimo organizacijos ir kviečia visus clevelandiečius į jį atsilankyti.

Vakaro programos dalį atliks akademikų skautų kvartetas iš Chicago, kurį sudaro Danutė Bartuškaitė, Zita Biliūnaitė, Arvydas Klorė ir Raimundas Korzonas. Šiam puikiam studentų kvartetui vadovauja ir dainas paruošia energingas vadovas Kęstutis Jauniškis. Kvartetą su dideliu pasisekimu yra pasirodę įvairiuose koncertuose Chicagoje, Urbanoje ir kitur. Dabar ir clevelandiečiai galės pasigėrėti jaunais dainininkais ir jų išpildomomis lietuvių liaudies bei populiariomis dainomis.

Bilietai po \$1.50, \$1.00 ir moksleiviams bei studentams po 75 c. gaunami Dirvoje, Lietuvių Prekybos Namuose (6933 Superior Ave.) ir pas platintojus.

Senatorius Kennedy

kalbės demokratų "Steer Roast" parengime, kuris įvyks Euclid Beach Parke sekmadienį, rugsėjo mėn. 21 d.

Programoje taip pat kalbės Michael Di Salle, demokratų kandidatas į gubernatorių.

Parengime, be kalbų, yra paruošta daug įvairumų, kuriais bus patenkinti visi dalyviai.

šv. Jurgio parapijos mokyklos tėvų komitetas kitą sekmadienį — rugsėjo mėn. 21 d., mokyklos salėje parodys pyragaičius. Kviečiami pyragaičių nusipirkti ir tuo mokyklą paremti.

Lituanus žurnalui

remti vaju Clevelande vyksta per visą rugsėjo mėnesį. Aukos renkamos Dirvoje, Lietuvių Prekybos Namuose (6933 Superior Ave.), per aukų rinkėjus ir kitais būdais. Pereitą sekmadienį prie šv. Jurgio bažnyčios aukų dėžutėmis surinkta \$79.60. Visiems aukotojams tenka nuoširdi studentijos padėka.

Aukos galima siųsti tiesiog žurnalo administracijai: LITUANUS, 916 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y.

Clevelande vajuos darbus atlieka studentija, kuriai su dideliu pareigingumu ir nuoširdumu talkina moksleiviai — būsimieji studentai. Tik jų dėka vaju yra pakankamai sėkmingas.

LITUANUS žurnalą leidžia studentija vien tik idealizmo ir pareigos tėvynei jausmų skatinama. Visas jų darbas yra atliekamas be jokio atlyginimo. LITUANUS žurnalo išlaidos yra tik jo spausdinimo, administracijos ir pašto išlaidos.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre. Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio. OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvius ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairių garsiakalbių. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo vokalėlių. Visą laiką veikia televizijos aparatai. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsiriksime, visi patogumai Jums.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue 936 East 185 St. EN 1-1763 KE 1-7770

Pamečiau apyrankę

Fausto operos metu. Radus pra-
nešti: PO 1-4087.

DEMESIO! GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

Persiūnia Jūsų sudarytus naujų daiktų siuntinius į Lietuvą ir visas Rusijos sritis, apmokant muitą siuntėjui. Gavėjas nieko neturi primokėti.

Galima siųsti iki 44 svarų, jeigu persiunčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis nustatytas JAV pašto taisyklių. Maistą kartu su rūbai siųsti neleidžiama.

Nepatikėkit savo brangių siuntinių į neaiškias, siūlančias tarpininkauti rankas.

Globe Parcel Service Inc. siunčia su Inturisto įgaliojimais. Siuntiniai pilnai apdrausti.

Siuntėjų patogumui turime gerų vilnonių medžiagų, odų, skarų, skarelų, batukų. Šios prekės parduodamos siuntėjams savikaina.

Adresas: 1313 Addison Rd. Kampas Superior ir E. 71st St. Tel.: UT 1-0806

NEUROS OKYJE

rugsėjo mėn. 28 d. įvyksta šeimyninis piknikas.

Bus skanių užkandžių, gėrimų ir gera muzika.

Visi lietuviai kviečiami atvykti. Pradžia nuo 10 val. ryto. Įėjimas \$1.00. Esant lietingam orui piknikas įvyks, nes yra gera pastogė.

Gražus 2 šeimų namas, parduodamas savininko. Po 5 kambarius. 1 kamb. įrengiamas 3 aukšte. Labai geram stovyje. 420 E. 120 St. Šeimininkas gyvena žemai. (71)

Parduodamas namas

E. Clevelande

Parduoda savininkas. Gražus 3 miegamieji ir didelė vonia ant namo aukšte. 3 mieg. įreng. 3 aukšte. Didelis salonas ir valgomasis. Taip pat TV kambarys. Patogumai rūsy. Garažas. Gaso šildymas. Netoli mokyklos, bažnyčios ir susisiekimo. Kaina mažesnė, negu įkainuota banko.

Šaukti: PO 1-4185 arba EV 2-0384. (73)

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

DABARTINĖ JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CENTRO VADOVYBĖ

Stasys Barzdukas — pirmininkas.

Gimė 1906 balandžio 23 Meškuciu kaime, Marijampolės valsčiuje ir apskrityje. Baigė Marijampolės gimnaziją ir Vytauto Didžiojo universitetą Kaune. Mokytojas Tauragės mokytojų seminarijoje, Prienu, Alytaus ir Eichstaetto (Vokietijoje) gimnazijose. Alytaus gimnazijos direktorius, švietimo Valdybos inspektorius lietuvių kalbai ir literatūrai amerikiečių zonoje Vokietijoje. Amerikoje nuo 1949 liepos 3. Spaudoje rašo kalbiniams, kultūriniais, visuomeniniais klausimais. Vienas iš Lietuvių Kalbos Vadovų autorių. JAV LB Clevelando apylinkės valdybos pirmininkas 1951-55, abiejų LB tarybų narvys, LB Centro Valdybos pirmininkas nuo 1955 rugsėjo 1.

Adresas: 1209 Melbourne Rd., Cleveland 12, Ohio.

Algirdas Nasvytis — vicepirmininkas.

Gimė 1910 birželio 12 Subačiuje. Baigė Kauno Aušros gimnaziją ir Vytauto Didžiojo universitetą. Mechanikos inžinierius. Studijas gilinio Berlyne ir Hanoveryje, kur gavo inžinerijos daktaro laipsnį. Dėstė Kauno universitete ir Berlyno technikos mokykloje. Ruvo Lietuvių Sąjungos Vokietijoje sekretoriumi ir Lietuvių Tremtinių Bendruomenės Žemutinės Saksonijos apygardos pirmininku. Amerikoje nuo 1950 vasario 2. FAKS pirmininkas. Abiejų LB tarybų narvys. Centro Valdybos vicepirmininkas nuo 1955 rugsėjo 1.

Adresas: 10823 Magnolia Dr., Cleveland 6, Ohio.

Pijus J. Žiūrys — vicepirmininkas.

Gimė 1893 spalio 16 Lietuvoje. Amerikoje nuo 1910 birželio 16. Baigė Kingston, Pa. aukštesniąją mokyklą ir Syracuse universitetą B. S. laipsniu. Chemijos inžinierius. Aktyvus Amerikos lietuvių veikėjas. Lietuvos Vadavimo Sąjungos kalbėtojas ir pirmininkas. Jos delegacijos narvys Jungtinių Tautų steigiamojoje konferencijoje San Francisco mieste. American Friends of Lithuania in Ohio draugijos pirmininkas. Spaudoje rašo visuomeniniais ir kultūriniais klausimais. JAV LB Clevelando apylinkės valdybos vicepirmininkas 1954-1955. Už nuopelnus Lietuvai apdovanotas DLK Gedimino ordinu.

Adresas: 32180 Lake Road, Avon Lake, Ohio.

Antanina Puškoriūtė — protokolų sekretorė.

Gimė 1916 lapkričio 12 Berzinoje. Baigė gimnaziją Kaune ir prekybos institutą Klaipėdoje. Clevelando Lietuvių Tremtinių Draugijos narė.

Adresas: 1837 Page Avenue, Cleveland 12, Ohio.

Edvardas Karnėnas — raštų sekretorius.

Gimė 1906 sausio 15 Vyšniavo miestelyje, švenčionių apskrityje (Vilniaus krašte). Baigė suaugusiųjų gimnaziją Klaipėdoje, korespondencijos kursus prie Trimito, pašto, telegrafo ir telefono kursų Kaune. Tarnavo Lietuvos paštoose. Aktyvus lietuvių visuomenės veikėjas ir spaudos bendradarbis. Įvairių lietuvių chorų dalyvis, buvęs Čiurlionio

kyklose. Panevėžio gimnazijos vicedirektorius, Panevėžio suaugusiųjų instituto direktorius, Eichstaetto lietuvių gimnazijos direktorius, Schwaebisch-Gmündo lietuvių gimnazijos inspektorius. Lietuvių visuomenės veikėjas ir spaudos bendradarbis. JAV LB Clevelando apylinkės pirmininkas 1957.

Adresas: 3092 Euclid Heights Boulevard, Cleveland 18, Ohio.

Viktoras Mariūnas — narys kultūriniais reikalais.

Gimė 1910 spalio 17 Paežerėlių valsčiuje, šakių apskrityje. Baigė mokytojų seminariją Kaune, studijavo sociologiją ir žurnalistiką Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Aktyvus pedagoginės lietuvių spaudos bendradarbis Lietuvoje, dabar rašo bendraisiais kultūros ir literatūrinės kritikos klausimais. Clevelando Rašto Klubas pirmasis seniūnas. Draugo romano konkurso jūrų komisijos sekretorius 1956.

Vytautas Kamantas — narys informacijai.

Gimė 1930 kovo 25 Šilutėje. Baigė Eichstaetto lietuvių gimnaziją, studijuoja mechaninę inžineriją Penn College, Clevelande, Jaunimo organizacijų (skautų ir studentų) aktyvus veikėjas. Lietuvos žurnalui Remti Komisijos pirmininkas. JAV LB Clevelando apylinkės rinkiminio komisijos narys.

Adresas: 5/8 East 125th St., Cleveland 8, Ohio.

NEUŽMIRŠKIME INFORMACIJOS GINKLO

Pasaulio Lietuvių Žinynas bibliotekose ir kitur

Laiks nuo laiko P. L. ŽINYNO redaktorius gauna pastebėjimus, ar esą to ar kito miesto viešoji biblioteka ŽINYNĄ jau įsigijusi, nes norėtų padovanoti, bet nenorėtų, kad antras egzempliorius į tą pačią biblioteką patektų. Kadangi ŽINYNĄ įsigijusių bibliotekų sąrašas yra ilgas, tai suminėsiu tik tas bibliotekas, kurios yra miestuose, kur įsikūręs stambesnis lietuvių skaičius, būtent: Bridgeport, Conn., Cleveland, Ohio, Detroit Public Library ir taipgi Wayne State University Central Library, Minneapolis Public Library, New Haven Free Public Library, New York Public Library, San Francisco Public Library ir Library of Congress Washington. Pagaliau, neseniai buvo gautas užsakymas net iš Naujosios Zelandijos — Auckland City Public Library. Be čia suminėtu savo lėšomis ŽINYNĄ įsigijusių bibliotekų, Hartfordo lietuvių organizacijos padovanojo Hartford viešajai bibliotekai. VI. Petrauskas iš North Chicago pranešė, kad iš jo įsigytų kelių ŽINYNO

egzempliorių du įteiks vieno universiteto bibliotekai-skaityklai. Iš kitos pusės yra visa eilė miestų su gana stambiomis lietuvių kolonijomis, kurių viešosios bibliotekos iki šiol pačios nepasirūpino ŽINYNO įsigyti, o vietinės lietuvių organizacijos ilgą neparodė iniciatyvos informacijų šaltiniais apie Lietuvą aprūpinti, kaip, pavyzdžiui: Akron, Ohio, Amsterdam, N. Y., Baltimore, Md., Bayonne, N. J., Boston, Mass., Brockton, Mass., Chicago, Ill., Columbus, Ohio ir t.t.

Susidomėjimas Lietuva ir lietuvišiais yra nemažas, bet pasikliauti vien svetimųjų iniciatyva nepakanka. Mes patys turėtume informaciją apie Lietuvą brukti, kur tik tas įmanoma. Šiuo metu informavimas apie Lietuvą ir lietuvių yra veik vienintelis mūsų ginklas, kuriuo vis tik labai menkai tepasinaudojame.

Kai prieš porą mėnesių The New York Times Book Review pasirodė žinutė apie P. L. ŽINYNĄ, tai didelė užsakymų dalis sudarė lietuvių kilmės amerikie-

čiai, kurie lietuviškai nebemoka, o vis tik turi palankių sentimentų savo tėvų ar protėvių šaliai.

Viena tokia lietuvių kilmės amerikietė buvo labai nustebinta iš ŽINYNO patyrusi, kad New Yorke esama apie 30,000 lietuvių, penkios lietuvių parapijos, daugybė draugijų ir keli savaitraščiai. Nustebusi išsireiškė: "Imagine, during my ten years residence in New York the only Lithuanian I met was artist Arbut Blatas..." Ji nė nemanusi, kad New Yorke gali būti daugiau kaip šimtas lietuvių.

Arba štai tūlas B. J. Žukas iš San Louis Obispo, Cal., paskaitęs The New York Times apie ŽINYNĄ rašė: "If it is mostly in English I would consider buying it. I am a second generation Lithuanian American with two and a half college degrees from American colleges with a great interest in our people's struggles for self-realization and recognition. Congratulations to you for advertising your book in the New York Times Book Review where I first learned about it". Išitiki- nės, kad stambi ŽINYNO dalis yra angliškai, ne tik pats įsigijo, bet pora egzempliorių užsakė ir savo draugams.

Arba štai C. J. Sorok, Aliquippa, Pa., policijos viršininkas, rašo: "I was very much impressed with its contents, both informative and enlightening. To me this book is invaluable... since at all times I desired some constructive information concerning our mother country. As this book so well brought out, the Lithuanian books were very difficult to obtain in the past, hence little was learned by people born in this country of Lithuanian parents. The book certainly is the answer to those who manifest some interest of Lithuania".

Panašūs laišukai rodo, kad klysta tie, kurie yra linke lietuviškai nebemokančius nurašyti į visiška nuostolį lietuvių tautai. Dalis jų įdomiausi Lietuva, lietuvišiais, lietuvių kalba, muzika, menai ir t.t., bet nemokėdami lietuvių kalbos, neįsada pajėgia reikalingą informaciją susirasti. ŽINYNAS savo angliškaisiais skyriais kaip tik tą spragą ir užpildo.

Dar yra like pora šimtų ŽINYNO egzempliorių. Iki šiol neišėjusieji gali jį gauti pas knygu platintojus arba tiesiai iš redaktoriaus paštuodami \$6.50 čekį ar pašto perlaida tokiu adresu: Mr. A. Simutis, 41 W. 82 St., New York 24, N. Y.

LIET. STUD. S-GOS ATSIŠAUKIMAS

Per penkerius metus Lietuvių Studentų Sąjungos leidžiamas žurnalas Lituanus pasiekė įvairiausiose pasaulio kraštuose gyvenančius intelektualus — profesorius, daktarus, diplomatus, kunigus. Žurnalas garsino jų tarpe lietuvių kultūrininkus ir jų darbus, supažindino juos su Lietuva ir jos būkle. Žurnalo labiausiai pasiaukio darbu ir aukomis daugybė pavienių asmenų bei organizacijų. Lituanus leidimui reikia vis daugiau ir daugiau pastangų, vis daugiau ir daugiau pagalbos.

Tad kreipiamės į Tave, mielas lietuvi, padėk mums ir toliau šį žurnalą leisti, padėk pradėti artį vagą tęsti. Žurnalo įtaka yra stipriau jaučiama įvairiausiuose sluoksniuose — nuo Amerikos senato iki universiteto suolo. Ne vieną gautas laiškas paliudija žurnalo reikšmę ir reikalingumą. Stokim į talką ir tęskime pradėtą darbą.

Šis (rugsėjo) mėnuo yra skelbiamas "Lituanus mėnesiu". Studente, nepamiršk savo pareigos ir įsijunk į vaju, nepagalėdamas savo jėgų. O Tu, brangus lietuvi, neatsisakyk įgalinti Lietuvių Studentų Sąjungą toliau šį žurnalą leisti.

Lietuvių Studentų Sąjunga J. A. V.

Skyrių tvarko: Nijolė Garlaitė, Mindaugas Rinkus, ir Algis Rukšėnas. Visą medžiagą siųsti: Nijolė Garlaitė, 17618 Crestland Rd., Cleveland 19, Ohio.

PAREIGAS PERLEIDŽIANT

Su šiuo "Jaunimo Balsu" numeriu darba pradeda naujas redakcinis kolektyvas. Mes "senieji", visi perėję į studentijos eiles, jaučiam didelę pareigą duoti progos pasireikšti ir jaunesniesiems. Šis skyrius visada buvo taikomas gimnazistiniams jauniui — o kas geriau supranta jų džiaugsmus ir vargus, negu jie patys.

Dabar norime pristatyti naujuosius redaktorius.

Nijolė Garlaitė trečiais metais lanko Villa Angela Academy. Tai yra puiki lietuvių — šoka tautinių šokių grupėje "Grandinėle", skautėse sėkmingai eina skiltininkės pareigas, o dabar Nijolė pradeda reikštis naujoje srityje — spaudoje.

Mindaugas Rinkus nė kiek nelėtesnis už Nijolę. Šoka toj pačioj "Grandinėleje" ir yra vienas iš Clevelando oro skautų organizatorių. Rašymas — naujas užsiėmimas, bet talento tikrai turi. Mindaugas antrais metais lanko St. Joseph High School.

Algis Rukšėnas šio skyriaus skaitytojams jau yra pažįstamas. Savo nuosaikiu humoru vyrių yra gražiai atsiminimų. Juse kuriai paliečia mūsų kasdieninį gyvenimą. Algis, kaip Nijolė ir Mindaugas priklauso "Grandinėlei" ir skautams. Taip pat antrais metais lanko St. Joseph High School.

O kas mes "senieji" veiksim? Audronė Gelazytė pradėjo Ursuline College studijuoti griežtuosius mokslus.

Algirdas Garlauskas Fenn College studijuoja chemiją.

Ingrida Stasaitė Ursuline College studijuoja chemiją ir dramą.

Kestutis Gaidžiūnas studijuoja žurnalizmą Kent State University.

Visi buvę redaktoriai priklausė studentu ideologinėm organizacijom ir aktyviai reikišiais bendrojo akademiniame veikloje.

K. Gaidžiūnas

MOKSLO METŲ PRADŽIA

Štai, broliai ir sesės, vėl prisartinu tas liūdnas laikas. Vasaros atostogų pabaiga ir mokslo metų pradžia. Bet ką padarysi, turime prisitaikyti prie tos senos tvarkos. Taigi negaiškime nė savo, nė mokyklos laiko veltui, bet su energija ir užsispyrimu griebkimės rimtai dirbti. Čia noriu tarti žodį tam mokiniui ar mokinėi, kurie dabar tik pradeda mokslą naujoje mokykloje, ypatingai gimnazijoje — High School.

Negalvokit draugai, kad šiais metais lengvai gyvensit, o tik kitais metais pradėsit mokytis. Jei kas taip galvotų, tai labai klystų.

Kai ateini į naują mokyklą, tai esi tik nežinoma maža dalytė naujų mokinių tarpe. Štai ir yra tavo sunkiausia problema šiais metais iškilti virš šitos mokinių masės. Užtai iškarto jau dabar turi pradėti rimtai dirbti. Norint laimėti gero mokinio vardą, užtenka vien gerai mokytis, bet reikia dar būti mandagiu ir kultūringu jaunuoliu. Jeigu tai padarysi pirmasis metais, tai sekančiais bus daug lengviau.

Taip pat noriu priminti, kad nereikia gėdytis savo lietuviškos kilmės. Reikia atminti, kad po kelių dienų tavo buvimo mokykloje visi klasės draugai ir mokytojai žinos, kad tu esi lietuvis. Ten tave įpareigoja ypatingai gerai žinoti Lietuvos istoriją. Juk mo-

pradami dabartinės Lietuvos okupacijos smurtą ir klatingumą, mes turėtume niekad nepailsti mūsų veikloje.

Mums reikia būti tokiais kuklosvaidžiais, kurie niekad nenustoja pilti ugnį raudonojo pusėn. Kiekvienas mūsų straipsnis, kiekviena kalba ir sueiga, kiekvienas susirinkimas bei minėjimas, kiekvienas ištartas lietuviškas žodis, tebūna anų valdovų pusėn lekiantis kulka.

Taip dirbant mums daugiausiai reikia vieningumo, kantrumo ir ištvermės. Taip dirbant mes nesilpnėsime, nesvyruosime, bet augsim, stiprėsime ir pagaliau laimėsime.

Benito Nausėda

SKAUTAI

• Chicago Aušros Vartų skaučių tuntas ir vėl spietė. Darbščiajai tuntininkei sktn. Sofijai Stasiškienei pasitraukus iš pareigų, Seserijos Vyriausiosios Skautininkės įsakymu įkurti du tuntai. Marquette Parko ir Roselando apylinkių skaučių vienetai sudarys vieną tuntą, o kita — Bridgeport, Brighton Parko ir Cicero vienetai. Tuntininkėmis paskirtos — sktn. G. Plaušainienė ir sktn. J. Bobinienė.

Sktn. S. Stasiškienė vadovaujant Aušros Vartų t. gražiai išbujoj, suteikdamas savyje arti pustrčio šinto skaučių. Buvo kurtos dvi naujos draugovės, sudaryta vyresniųjų skaučių ir-ėvė, pagyvėjo vienetų veikla. Šią vasarą tik Aušros Vartų tuntas stovyklavo Pr. Rako Chicago skautams-tėms pavestoj žemėje, o taip pat įstengė Tautinė Stovyklon Highlando parke pasiūti virš 70 skaučių ir vyr. skaučių.

• Rugp. 10 d. tarp Chicago jacht klubų C.Y.C. ir B.P.C. buvo "pingvinų" klasės regata. Joje dalyvavo mūsų jūrų skautės, kurios gražiai pasirodė prieš rimtus varžovus, nors vos tik pradėjo dalyvauti regatoje nuo jubiliejinės jūrų skautijos stovyklos pėrnai.

Pingvinui Nr. 3938, laimėjusiam tris kartus paeiliui 7 vietą (iš 12 startuojančių), vadovavo J. Kregždaitė, įgula — J. Leskevičiūtė. Pingvinui Nr. 2989, laimėjusiam 6-ą ir 9-tą, vadovavo D. Urbonaitė, įgula — P. Ciecinaitė, neteko užbaigti regatos, nes trečiame užplaukime lūžo skydas ir teko nutraukti varžybą.

Dalyvavimas tarpklubinėje "Pingvinų" regatoje yra naujas lapas mūsų jūrų skaučių istorijoje. Prieš 20 m. — 1938 m. mūsų jūrų skautai dalyvavo tarp-tautinėje regatoje Klaipėdoje. (skts)

MARGUTIS

vra patį seniausią Amerikos lietuvių žurnalą. Jis išina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

MARGUČIO metinė prenumera \$3.00.

Gilais liūdesio valandoje mieloms

Poniai A. Daniūnienei, ir dukrai Danutei su šeima,

JONUI DANIONUI mirus,

nuoširdžiausią užuojautą reiškiamė ir drauge liūdimė.

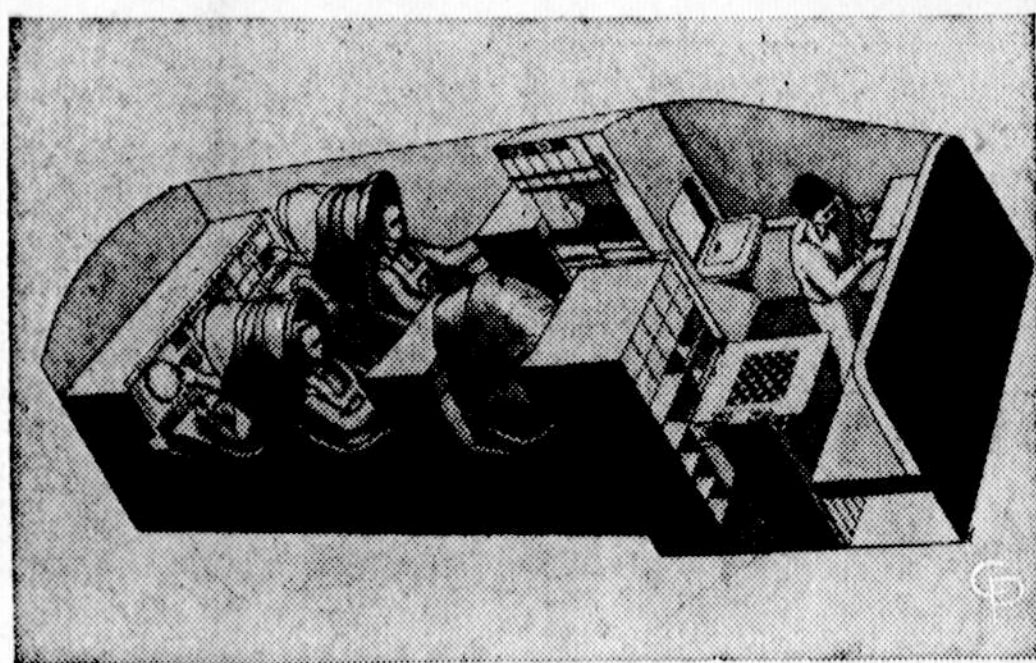
Marija ir Leonas Noreikai,
Jonas Bortkevičius,
A. Bortkevičienė.

Gilais liūdesio valandoje,

KLEMENSUI MATUSEVIČIUI mirus,

poniui O. MATUSEVIČIENEI, jos dukterį ONUTĘ ir sūnų STEPĄ nuoširdžiai užjaučiame.

Šepečių šeima

Taip turėsianti atrodyti erdvės raketos kabina, kurios vidus būsiąs automobilio didumo. Aviacijos specialistai tiki, kad ji būsiąti pakankama penkių dienų kelionei.